

**КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА**

**НАУКОВА І НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
У 2018 РОЦІ**

**Кам'янець-Подільський
2019**

УДК 001.8:378(477.43)(082)
ББК 72.4+74.584(4Укр)738.1
Н 34

*Друкується за ухвалою вченої ради Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка,
протокол № 7 від 27.06. 2019 р.*

Укладачі:

І.М. Конет, доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи.

Т.В. Білецька, кандидат соціологічних наук, керівник відділу наукової роботи.

Н 34 Наукова і науково-технічна діяльність Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у 2018 році. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. – 60 с.

Висвітлено основні досягнення викладачів і співробітників університету в науковій і науково-технічній діяльності за 2018 рік. Подано перелік основних публікацій (монографій, історичних нарисів, навчально-методичних посібників, методичних розробок).

УДК 001.8:378(477.43)(082)
ББК 72.4+74.584(4Укр)738.1

©К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2019

ЗМІСТ

I.	Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності університету.....	4
II.	Визначні результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук, зокрема наукові досягнення світового рівня.....	13
III.	Найважливіші результати прикладних досліджень, конкурентоспроможні прикладні, розробки та новітні технології за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки.....	15
IV.	Розробки, які впроваджено у 2018 році за межами університету.....	15
V.	Список основних наукових праць, опублікованих та підготовлених до друку у 2018 році у зарубіжних виданнях з імпаکت-фактором.....	16
VI.	Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених.....	18
VII.	Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками.....	20
VIII.	Отримання охоронних документів.....	26
IX.	Інформація про наукову та науково-технічну діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України та іншими інституціями.....	27
X.	Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями або Київською міською державною адміністрацією та спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб.....	31
XI.	Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність.....	32
XII.	Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів.....	34
XIII.	Розвиток матеріально-технічної бази досліджень.....	39
XIV.	Заключна частина.....	39
XV.	Наукові школи.....	40
XVI.	Додатки.....	43
XVII.	Список основних публікацій науково-педагогічних працівників університету.....	51

I. УЗАГАЛЬНЕНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

а) коротка довідка про заклад вищої освіти або установу

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка є одним із перших українських університетів, який заснований у 1918 році. З 22 січня 2008 року університету надано статус національного, а з 20 серпня цього ж року присвоєно ім'я Івана Огієнка. З часів свого заснування Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка завжди був осередком освіти, науки та культури на Поділлі. Сьогодні в університеті функціонують 9 факультетів, 40 кафедр, редакційно-видавничий відділ, 18 наукових шкіл, 14 науково-дослідних центрів, 25 науково-дослідних лабораторій. За роки свого існування заклад вищої освіти підготував близько 60 тисяч фахівців для освітньої та інших галузей національного господарства, понад 550 фахівців вищої кваліфікації — докторів і кандидатів наук. Тисячі вихованців університету стали майстрами педагогічної справи, вченими, відомими своїми науковими здобутками як в Україні, так і за її межами. Чимало з них займали і займають професорські посади в багатьох закладах вищої освіти країни, працюють у системі державного управління, є відомими громадськими діячами.

Університет входить до Євразійської та Міжнародної асоціації університетів, є співзасновником Консорціуму Варшавського й українських університетів. Праця університету гідно пошанована на міжнародному та національному рівнях. Так, зокрема, упродовж останнього десятиріччя університет нагороджений Почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Національної Академії педагогічних наук України, Служби безпеки України, відзнаками міжнародних рейтингів «Європейська якість», «Лаври слави», «Нагорода тисячоліття» (Європейська ділова асамблея, м. Оксфорд, Велика Британія), всеукраїнськими відзнаками – «Софія Київська», «Золота фортуна», «Найкращі підприємства України», золотими та срібними медалями щорічних виставок «Сучасна освіта в Україні», «Сучасні заклади освіти», «Інноватика в сучасній освіті», «Освіта та кар'єра» тощо.

б) Основні пріоритетні напрями наукової діяльності університету:

Основною метою наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності є здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів тощо для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу.

Основними завданнями наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Університеті є:

- 1) одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів;
- 2) застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців з вищою освітою;
- 3) формування сучасного наукового кадрового потенціалу, здатного забезпечити розроблення та впровадження інноваційних наукових розробок.

Університет продовжує працювати за такими пріоритетними тематичним напрямками:

- Теорія і технологія управління пізнавальною діяльністю в навчанні гуманітарних, природничо-математичних та технологічних дисциплін.
- Проблеми дидактики історії в закладах середньої та вищої освіти;
- Архівознавство та джерелознавство: теорія, методика, практика;
- Проблеми історії Центрально-Східної Європи, суспільних змін і трансформацій в Україні від найдавніших часів і до сьогодення;
- Право та суспільство в Україні: історія і сучасність;
- Державно-політичний розвиток України: сучасні виклики і перспективи;
- Україна і світ: політичні процеси в глобальному і регіональному вимірі;

- Духовні, національні, соціальні аспекти української літератури;
- Функціонування української мови як державної;
- Сучасні проблеми соціальних комунікацій;
- Мова та мовлення: лінгвокультурологічний, комунікативний та дидактичний аспекти;
- Поетика та типологія літературних жанрів;
- Актуальні проблеми сучасної слов'янської філології, дослідження та методики викладання іноземних мов професійного спрямування;
- Інноваційний розвиток, модернізація сучасних педагогічних технологій та національні засади мистецької освіти;
- Забезпечення належного рівня якості освітнього процесу, підготовка конкурентоспроможної особистості, здатної до самонавчання впродовж життя;
- Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин;
- Впровадження новітніх педагогічних технологій у корекційну освіту;
- Теорія управління процесами формування компетентнісних і світоглядних якостей майбутнього учителя фізико-математичного профілю;
- Нові речовини та матеріали, комп'ютерні засоби і технології комп'ютерного моделювання та інформатизації суспільства;
- Еколого-генетичний, біологічний, хімічний, фізико-географічний моніторинг біорізноманіття Поділля і Буковини;
- Розробка системної оцінки та моніторингу генофонду лісів, угідь, домашніх тварин;
- Особливості функціонування і прогнозування розвитку суб'єктів господарювання в сучасних умовах;
- Розвиток соціально-трудових відносин в сучасній економіці України;
- Історико-культурні, географічні та економічні аспекти розвитку туризму;
- Розробка ефективних методів розв'язання екстремальних задач теорії наближень та задач оптимізації;
- Аналітичні та якісні методи дослідження диференціальних, інтегральних і різницевих рівнянь.

в) науково-педагогічні кадри: Чисельність науково-педагогічних кадрів у 2015 році – 507, з них 28 доктори наук, 293 кандидати наук; у 2016 році – 497, з них 30 докторів наук, 293 кандидати наук; у 2017 році – 478, з них 38 докторів наук, 302 кандидати наук, у 2018 – 461, з них 36 докторів наук, 299 кандидатів наук.

З-поміж науково-педагогічних працівників Університету, які працюють на постійній основі, – 2 лауреати Державної премії України у галузі науки і техніки, 4 академіки галузевих академій наук, 3 члени-кореспонденти галузевих академій наук, 7 академіки Академії наук вищої освіти України, 7 заслужених працівників освіти, 1 заслужений працівник культури, 3 заслужені діячі науки і техніки України, 3 заслужені працівники фізичної культури і спорту України, 8 заслужених тренерів України, 1 заслужений художник України.

За звітний рік аспіранти та викладачі-випускники аспірантури і здобувачі наукових ступенів захистили 4 докторські дисертації, з них 1 випускник докторантури Університету (Комарніцький О.Б. (23 лютого 2018 р.; науковий консультант – доктор історичних наук, професор Завальнюк О.М.) – історичні 48 науки; Кух А.М. (12 квітня 2018 р.; науковий консультант – доктор педагогічних наук, професор Атаманчук П.С.) – педагогічні науки; Марчишина А.А. (25 жовтня 2018 р.; науковий консультант – доктор філологічних наук, професор Бабелюк О.А.) – філологічні науки; Попович А.С. (20 грудня 2018 р.; науковий консультант – доктор педагогічних наук, професор Горошкіна О.М.) – педагогічні науки) та 12 кандидатських дисертацій, з них 9 випускників аспірантури Університету (Казимір І.С. (27 січня 2018 р.; науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Венкель Т.В.) – філологічні науки; Семенчук С.О. (30 березня 2018 р.; науковий керівник – кандидат історичних наук, доцент Якубовський В.І.) – історичні науки; Воронецький В.Б. (24 квітня 2018 р.; науковий керівник – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор

Єдинак Г.А.) – педагогічні науки; Сцісловський С.В. (25 квітня 2018 р.; науковий керівник – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор Єдинак Г.А.) – педагогічні науки; Пагор В.В. (29 червня 2018 р.; науковий керівник – кандидат історичних наук, доцент Комарніцький О.Б.) – історичні науки; Рибак О.А. (10 жовтня 2018 р.; науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Миронова С.П.) – педагогічні науки; Сондак О.В. (18 жовтня 2018 р.; науковий керівник – доктор педагогічних наук, доцент Ніколаєв О.М.) – педагогічні науки; Думанська Т.В. (23 жовтня 2018 р.; науковий керівник – кандидат педагогічних наук, професор Швець В.О.) – педагогічні науки; Кундельський В.В. (26 жовтня 2018 р.; науковий керівник – доктор історичних наук, професор Філінюк А.Г.) – історичні науки; Покалюк В.В. (26 жовтня 2018 р.; науковий керівник – кандидат історичних наук, доцент Комарніцький О.Б.) – історичні науки; Каменщук Т.Д. (28 листопада 2018 р.; науковий керівник – кандидат психологічних наук, доцент Гаврилов О.В.) – педагогічні науки; Пукас І.Л. (06 грудня 2018 р.; науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Франчук Т.Й.) – педагогічні науки).

Упродовж 2018 р. 128 науково-педагогічних працівників Університету підвищили кваліфікацію шляхом стажування та навчання на курсах підвищення кваліфікації (стажування в межах України – 97, закордонне стажування – 25, навчання на курсах підвищення кваліфікації – 6); 9 науково-педагогічних працівників розпочали шестимісячне стажування, яке завершиться в 2019 р.

г) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки:

Категорії робіт	2015		2016		2017		2018	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	1	257,4	0	-	1	500,0	1	500,0
Прикладні	1	102,3	1	126,401	0	-	-	-

д) кількість діючих у звітному році спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських і докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій.

У 2018 році спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських і докторських дисертацій не відкрито.

Діючою є спеціалізована вчена рада Д 71.053.01, на засіданні якої у 2018 році було розглянуто та захищено 6 дисертаційних роботи на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук та 2 на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України.

Найвагоміші результати фундаментальні досліджень та прикладних досліджень і розробок: за успіхи в науковій діяльності лауреатами I премії Академії наук вищої освіти України (АНВО України) в номінації «Монографії» 22 грудня 2018 р. стали науковці Університету – академік АНВО України, доктор історичних наук, професор Філінюк А.Г. та кандидат історичних наук, доцент Сидорук С.А. за монографічне видання «Рекрутська повинність у Правобережній Україні в 1794- 1874 рр.: суспільно-політичний, соціально-становий і демографічний аспекти: сучасний дискурс» (Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 416 с.); у номінації «Навчальний посібник» – академік АНВО України, доктор історичних наук, професор Копилов С.А. та академік АНВО України, доктор історичних наук, професор Завальнюк О.М. – за унікальне документальне видання «Кам'янець-Подільський державний український університет (1918-1921 рр.) у документах і матеріалах» (Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. 848 с.)

Абрамович С.Д. Аксіологія Біблії. Нариси: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бугаро. 2018. 121 с.

У монографії розглянуто повернення Біблії в аксіологічну орбіту сьогодення суспільства й визначені цим завдання поглибленого вивчення її структури та духовно-культурного резонансу як актуальну проблему нашої духовної розбудови в епоху, яку ще донедавна іменували «постхристиянською», а тепер починають визначати як

«постсекуляризовану». Здійснено, – на великому культурно-філологічному матеріалі, – аналіз ключових слів Біблії, зокрема основоположного етичного поняття совісті, сотеріологічної концепції та політичної доктрини Вічної Книги, біблійного погляду на співвідношення кохання та свободи, діалектику злочину і кари. Дослідження є неповторним за невимушеністю та результативністю поєднання філологічного, філософського, теологічного, культурологічного соціально-історичного, політологічного й навіть почасти природознавчого підходів.

Авторитетний педагог, відомий історик, досвідчений керівник Анатолій Григорович Філінюк (до 65-річчя від дня народження та 40-річчя педагогічної і наукової діяльності) : біобібліогр. покажч. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Н. Д. Крючкова, В. Ф. Биковська]. Кам'янець-Подільський : Друк. «Рута», 2018. 138 с.

Покажчик містить список основних наукових праць та низку матеріалів, що розкривають життєвий і творчий шлях Анатолія Григоровича Філінюка – доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри історії України Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Видання розраховане на професійних істориків, викладачів, вчителів, краєзнавців, студентів історичних факультетів.

Бараннік В.В. Наукоємні технології в інфокомунікаціях: обробка, захист та передача інформації : монографія / під загальною редакцією В.М. Безрука, В.В. Баранніка. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 328 с. (Слободянюк О.В. – С. 7-21).

Колективна монографія містить матеріали провідних вчених України по науковим технологіям в інфокомунікаціях, які базуються на використанні сучасного математичного апарату та високоінтегрованих обчислювальних засобів. Зокрема, матеріали відображають загальні питання інфокомунікацій, питання обробки зображень і даних, а також захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах.

Білоусова Т.П. Фразеологическая универбація: от фразеологизма к слову. Семантическая деривация лексики в типологическом освещении: коллективная монография. кол. авт; голов. ред. О.В. Деменчук. Рівне : РДГУ, 2018. С. 131-151.

У колективній монографії представлено розвідки, присвячені дослідженню семантичної деривації лексики в типологічному висвітленні. На матеріалі різноструктурних мов (англійська, німецька, французька, чеська, польська, болгарська, українська, російська, турецька) розглянуто низку актуальних питань теорії семантичної деривації: моделі семантичної деривації, механізми і стратегії семантичних змін, типи вторинної номінації, процеси граматикизації, транспозиції, транстермінологізації.

Бондар В.І., Шапошнікова І.М. Адаптивне навчання студентів професії вчителя: теорія і практика: монографія; [за заг. ред В. І. Бондаря]. Київ: Вид. НПУ імені М.П. Драгоманова 2018. 308 с. (Опалюк Т.Л.)

У монографії висвітлені теоретичні й практичні питання змісту й способів підготовки вчителя до реалізації адаптивного навчання учнів середньої загальноосвітньої школи з позицій сучасної фахово-особистісної парадигми конкурентоспроможності.

Адаптивне навчання у ЗВО передбачає формування здатності суб'єкта управлінням навчанням студентів професії вчителя на рівні прямого й зворотного інформаційно-комунікаційного зв'язку, що здійснюється в умовах оптимального поєднання активних типів навчання залежно від складності зовнішніх вимог та внутрішніх потреб і реально наявних здібностей учасників суб'єкт-суб'єктивної взаємодії.

Бренюк А.Г. Графіка Кам'янець-Подільського в художній культурі краю ХХ століття: монографія. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 272 с.

У монографії висвітлено художнє життя Кам'янця-Подільського в контексті розвитку культури ХХ ст.; визначено чинники, що сприяли виникненню на теренах міста регіональної графічної школи й окреслено етапи її розвитку в особах митців; проаналізовано художньо-педагогічну діяльність і культурологічні напрями роботи художників-графіків; подано видову, сюжетно-тематичну й художньо-стильову характеристику їх творчості, встановлено

техніки втілення художніх творів; запропоновано методичні рекомендації щодо впровадження досліджуваного матеріалу в мистецтвознавче краєзнавство.

Видання призначене для спеціалістів у галузі мистецтва і культури, музейних працівників, студентів художніх спеціальностей та читачів широкого кола інтересів.

Дмитрієва О.І. Формування правосвідомості старшокласників з порушеннями слуху. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 172 с.

У монографії викладена суть проблеми формування правосвідомості старшокласників з порушеннями слуху як складової навчально-виховного процесу учнів з порушеннями слуху; представлено аналіз георетико-методичних підходів до процесу формування правосвідомості учнів старших класів.

Розкрито особливості процесу формування правосвідомості старшокласників з порушеннями слуху; науково обґрунтовано педагогічне забезпечення процесу формування правосвідомості старшокласників з порушеннями слуху у позаурочній виховній діяльності.

Матеріал монографії може використовуватися вихователями, корекційними педагогами, що працюють з учнями з порушеннями слуху в умовах спеціальних та інклюзивних закладів освіти; студентами та магістрантами спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Економіко-управлінські аспекти функціонування та розвитку суб'єктів господарювання. [Боднарчук Т.Л., Лисак В.Ю., Мазур Н.А., Семенець І.В., Яцишина І.В. та ін.]. Том 1. Кам'янець-Подільський: МЕДОБОРИ-2006, 2018. 224 с.

У монографії представлено результати досліджень з теорії, методики та практики функціонування і розвитку суб'єктів господарювання в сучасних умовах. Монографія виконана в межах науково-дослідної теми «Особливості функціонування і прогнозування розвитку суб'єктів господарювання в сучасних умовах» (№ 0113U004345).

Рекомендовано для наукових та практичних працівників, які досліджують проблеми розвитку, а також для викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Загоруйко Н.А. Таборовий епістолярій українських шістдесятників (Літературно-естетичний дискурс). К.: Смолоскип, 2018. 256 с.

Монографія є першим у сучасному українському літературознавстві дослідженням епістолярної спадщини українського руху опору на матеріалі листів В. Марченка, Є. Сверстюка, І. Світличного, В. Стуса, В. Чорновола як певного типу тексту. Виявлено історико-літературну, художньо-естетичну та культурно-етичну специфіку цього епістолярію, визначено його роль у культурному житті 60-х рр. ХХ ст. Феномен українського літературного шістдесятництва розглянуто з погляду терміно-логічного осмислення поняття в історії української літератури II пол. ХХ ст., епістолярну есеїстику шістдесятників визначено як явище альтернативного літературознавства. Досліджено екзистенційний вимір епістолярної спадщини шістдесятників. Здійснено присутні кроки в осмисленні стильових доміант таборового листування шістдесятників, серед яких на перший план вийшли прийоми іронії, езопової мови та підтексту.

Іван Вікторович Івах: очима учнів і колег (до 100-річчя від дня народження. Матеріали круглого столу 30 січня 2018 р. [редкол.: С.А. Копилов [голова та ін.]. Кам'янець-Подільський: КПНУ ім. І. Огієнка, 2018. 62 с.

У збірнику вміщено доповіді та повідомлення науковців, науково-педагогічних працівників і дослідників, присвячені постаті відомого фізика та ректора одного з перших державних українських університетів на Поділлі.

Адресується науковцям, учителям, аспірантам, магістрантам, студентам

Копилов С.А. Задорожнюк А.Б. Український собор: минуле і сучасність (історичний нарис). Кам'янець-Подільський: Друк. «Рута», 2018. 64 с.

Статус міста Кам'янця-Подільського визначається його унікальним ландшафтом і неповторними архітектурними пам'ятками. Міське середовище утворювали квартали з

оборонними, житловими, адміністративними, культовими спорудами. Домінантою одного із північно-західних кварталів у ХІХ ст. був Казанський собор, який своїм минулим відображав історію подільського краю. Збудований як католицький костел, у 1867–1878 рр. він був перебудований у православний храм. У період Української національно-демократичної революції 1917–1921 рр. у храмі уперше на Поділлі проводилася служба Божа українською мовою, а сам він став називатися Українським собором.

Сьогодні триває відродження храму, історія якого подана в цьому нарисі.

Копилов С.А., Бесарабчук Г.В. Олімпійці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2018.

З'ясовано початки і розвиток олімпійського руху. Розкрито участь у ньому українських спортсменів упродовж першої половини ХХ ст. Детально висвітлено досягнення студентів і випускників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка в олімпійському русі.

Адресовано науковцям, студентській та учнівській молоді, усім, хто цікавиться історією олімпійського руху та участю в Олімпійських іграх студентів і випускників університету.

Марчишина А.А. Гендерна ідентичність в англomовному постмодерністському дискурсі: соціокультурний та лінгвопоетичний аспекти (на матеріалі наукових, публіцистичних та художніх текстів): монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2018. 452 с.

Монографія присвячена актуальній проблемі вивчення гендерної ідентичності як феномена трансдисциплінарної природи, який набуває лінгвального вираження в англomовних постмодерністських наукових, публіцистичних та художніх текстах. Досліджено вербальні одиниці текстового втілення гендерної ідентичності. Запропоновано таксономію лексико-семантичних засобів подання гендерної ідентичності у постмодерністському науковому тексті, стереотипів фемінності/маскулінності та квір-ідентичності в англomовному постмодерністському публіцистичному тексті, а також відповідних культурних типажів гендерної ідентичності в англomовному постмодерністському художньому тексті.

Для філологів, гендерологів, фахівців у галузі соціогуманітарних наук та всіх, хто цікавиться лінгвопоетикою постмодерністського тексту, гендерними студіями.

Марчук Л.М. Лінгвокультурологічні засади мовознавчих досліджень: монографія. Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 218 с.

Монографічне дослідження охоплює коло лінгвокультурологічних питань, пов'язаних із загостренням інтересу до феномена культури і проблем мовної особистості. Представлено теоретичне осмислення принципів, підходів, концептуальних схем, наукових парадигм, що дозволяють описати реальну модель «мовної особистості» та інтерпретувати відповідні механізми функціонування української мови в царині лінгвокультурології.

Для наукових працівників, викладачів, учителів, аспірантів, магістрантів, студентів.

Мелекєсцева Н. Реалізація предикатів наявності/відсутності в семантико-семантичній структурі речення : монографія. Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко Д.Г., 2018. 160 с.

У монографії здійснено комплексний аналіз семантико-синтаксичної структури простих речень із дієслівними предикатами наявності / відсутності в сучасній українській літературній мові. Сформульовано критерії виокремлення семантичного класу предикатів наявності / відсутності, схарактеризовано лексико-семантичні особливості та диференційні ознаки предикатів наявності / відсутності в українській мові, здійснено класифікацію предикатів наявності / відсутності за семантико-синтаксичними ознаками. Визначено типи реалізації структурних схем речень із предикатами наявності / відсутності, встановлено варіанти їхнього структурно-морфологічного втілення.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів філологічних спеціальностей закладів вищої освіти.

Попович А.С. Методика навчання стилістики майбутніх учителів української мови і літератури в закладах вищої освіти. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я.І. Абетка, 2018. 376 с.

У монографії висвітлено теоретично-методичні засади навчання стилістики майбутніх учителів української мови і літератури. Увагу зацентровано на історії становлення й розвитку стилістики української мови як науки і навчальної дисципліни. Проаналізовано психологічно-педагогічні чинники навчання стилістики. Потлумачено методичну систему стилістичної підготовки студентів у закладах вищої освіти. Теоретичне й прикладне значення має обґрунтування технологічного забезпечення процесу засвоєння стилістики майбутніми вчителями-словесниками: урізноманітнення змістового й методичного наповнення навчальних занять, класифікація методів навчання стилістики, роль спеціальних вправ, упровадження технологій навчання (інтерактивних, інформаційно-комунікаційних, медійно-освітніх, проблемно-дослідницьких та інших).

Для фахівців у галузі лінгводидактики, стилістики, викладачів закладів вищої освіти, студентів-філологів, учителів української мови і літератури.

Рарок Л.А., Рябоконт В.П. Тенденції розвитку соціальної інфраструктури сільських територій: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 216 с.

У монографії розглянуто теоретичні аспекти розвитку соціальної інфраструктури сільських територій та визначено її економічну сутність; розроблено методичні підходи до дослідження формування та розвитку соціальної інфраструктури, запропоновано тлумачення поняття рівня життя на сільських територіях; проаналізовано стан розвитку соціально-культурного та соціально-побутового обслуговування в сільській місцевості. На основі проведеного аналізу виконано прогнозування щодо найближчих перспектив розвитку соціальної інфраструктури сільських територій.

Розрахована на широке коло читачів, діяльність яких пов'язана з проблемами соціального розвитку сільських територій.

Степанков В.С., Смолій В.А. Влада в Українській державі раннього нового часу. Український Гетьманат. Нариси історії національного державотворення XVII-XVIII ст. Київ, 2018. Кн. 1. С. 46-100.

В праці з різнопланових і варіативних дослідницьких проєкцій представлено історичний образ Української козацької держави. Увагу акцентовано на проблемах її становлення і функціонування у змінних реаліях XVII–XVIII ст., процесах інтегрування у світову цивілізацію раннього нового часу. При цьому репрезентовано найрізноманітніші сфери регульованого національним державним організмом тогочасного суспільного буття українців — соціальні взаємини, господарство, демографію, освіту і освіченість, політику й владні відносини, дипломатію, судочинство тощо.

Розраховано на науковий і викладацький загал, студентів, масову читацьку аудиторію.

Степанков В.С., Смолій В.А. Державна економічна політика та становлення національної господарсько-економічної моделі. Український Гетьманат. Нариси історії національного державотворення XVII-XVIII ст. Київ, 2018. Кн. 2. С. 147-202.

В праці з різнопланових і варіативних дослідницьких проєкцій представлено історичний образ Української козацької держави. Увагу акцентовано на проблемах її становлення і функціонування у змінних реаліях XVII–XVIII ст., процесах інтегрування у світову цивілізацію раннього нового часу. При цьому репрезентовано найрізноманітніші сфери регульованого національним державним організмом тогочасного суспільного буття українців — соціальні взаємини, господарство, демографію, освіту і освіченість, політику й владні відносини, дипломатію, судочинство тощо.

Розраховано на науковий і викладацький загал, студентів, масову читацьку аудиторію.

Степанков В.С., Смолій В.А. Дипломатична служба та зовнішньополітична діяльність гетьманських урядів. Український Гетьманат. Нариси історії національного державотворення XVII-XVIII ст. Київ, 2018. Кн. 1. С. 405-456.

В праці з різнопланових і варіативних дослідницьких проєкцій представлено історичний образ Української козацької держави. Увагу акцентовано на проблемах її становлення і функціонування у змінних реаліях XVII–XVIII ст., процесах інтегрування у світову цивілізацію раннього нового часу. При цьому репрезентовано найрізноманітніші сфери регульованого національним державним організмом тогочасного суспільного буття українців — соціальні взаємини, господарство, демографію, освіту і освіченість, політику й владні відносини, дипломатію, судочинство тощо.

Розраховано на науковий і викладацький загал, студентів, масову читацьку аудиторію.

Степанков В.С., Смолій В.А. Українська революція XVII ст: вектори концептуалізації дослідницького поля. Соціополітичний простір ранньомодерної України. Історичні нариси. Київ, 2018. С. 243-318.

Пропонованою працею в нарисовій формі з нової дослідницької перспективи представлено специфіку організаційного структурування соціополітичного простору ранньомодерної України в таких його сегментарних складових, як поле політики, права, соціальна, економічна горизонталі, культурно-ментальне тло.

Розраховано на науковців, викладачів та студентів вишів, всіх, хто цікавиться минулим України

Україна у міжнародному спортивному студентському русі: монографія / [кол. Авт.: Арзютов Г.М., Солончук Д.М., Чистякова М.О., Шишкін О.П.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 188 с.

У монографії «Україна у міжнародному спортивному студентському русі» розглянуто питання збереження та примноження успіхів вітчизняного студентського спорту на міжнародній арені. Проаналізовано передумови, етапи та особливості розвитку студентського спортивного руху в Україні.

Адресується фахівцям у сфері фізичної культури і спорту, викладачам та студентам, всім, хто цікавиться розвитком спорту в Україні.

Хоптяр Ю.А. Кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін К-ПНУ імені Івана Огієнка: становлення, здобутки, перспективи (30-ті рр. XX - початок XXI ст.). Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д.Г. [вид.]. 2018. 309 с.

У виданні висвітлено перебіг історичних подій пов'язаних із становленням, розвитком, здобутками та перспективами кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (30-ті рр. XX – початок XXI ст.).

Видання рекомендується студентам, магістрантам історичного факультету, учителям, викладачам, всім тим, хто цікавиться історією К-ПНУ імені Івана Огієнка.

Одним із головних критеріїв оцінки наукової діяльності є публікації, які засвідчують нові результати наукових досліджень учених Університету. У 2018 р. науково-педагогічні працівники опублікували 1840 статей у фахових, закордонних виданнях, у тому числі журналах і збірниках зареєстрованих у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science, Index Copernicus та ін.).

Університетом видавалося 14 фахових видань, 10 із яких станом на 31 грудня 2018 р. включено до наукометричних баз даних (Index Copernicus, CEJSH (Central European Journal of Social Sciences and Humanities), зокрема: 1. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки (ISSN 2309-2254, ICV 2016: 51,12). 2. Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології» (ISSN 2227- 6246, ICV 2017: 74,05). 3. Збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика» (ISSN 2309-9763, ICV 2016: 56,12). 103 4. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна (ISSN 2307-4507, ICV 2016: 59,45). 5. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки (ISSN 2309-9771, ICV 2016: 57,92). 6. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і

здоров'я людини (ISSN 2309-8082, ICV 2016: 53,50). 7. Збірник наукових праць «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)» (ISSN 2413-2578, ICV 2016: 53,60). 8. Збірник наукових праць «Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Науковий збірник: Серія філологічна» (ISSN 2309-7086, ICV 2016: 50,57). 9. Збірник наукових праць «Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Науковий збірник: Серія історична» (ISSN 2309-7086, ICV 2017: 54,27). 10. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія екологічна (ISSN 2519-8955). У 2018 р. фахове видання Університету «Проблеми сучасної психології» (ISSN 2227-6246) індексовано у 8-ми міжнародних наукометричних базах: Index Copernicus (IC) (з 2013 р.), Google Scholar (з 2013 р.), Cejsh (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities) (з 2015 р.), Research Bible (з 2016 р.), Erih Plus (з 2016 р.), Oaji (з 2016 р.), World Catalogue of Scientific Journals (з 2018 р.); Cosmos Impact Factor (CIF) (з 2018 р.).

У 2018 р. реєстраційним агентством Crossref з фаховим виданням Університету було присвоєно префікс DOI (DOI: 10.32626/), який використовується для ідентифікації наукових публікацій Університету в Інтернеті, зокрема: – DOI: 10.32626/2307-4507 – збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна (головний редактор – Атаманчук П.С., завідувач, професор кафедри методики викладання фізики та дисциплін технологічної освітньої галузі, доктор педагогічних наук, професор); – DOI: 10.32626/10.32626/2309-9763 – збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика» (головний редактор – Лабунець В.М., декан педагогічного факультету, доктор педагогічних наук, професор); – DOI: 10.32626/2227-6246 – збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології» (головний редактор – Максименко С.Д., директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор; відповідальний редактор – Онуфрієва Л.А., завідувач кафедри загальної та практичної психології, кандидат психологічних наук, доцент). отримання свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

У 2018 році отримано 9 охоронних документів: 1. Лисак В. Ю. Організаційно-економічні засади оцінки та ефективного використання персоналу підприємств харчової промисловості : монографія. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 188 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 75795 від 09 січня 2018 р.). 2. Атаманчук П.С., Білик Р.М., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Поведа Т.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2017. 164 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79249 від 22 травня 2018 р.). 3. Атаманчук В.П. Жанр трагедії в українській драматургії 1910-1920-х років: монографія. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 180 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79248 від 22 травня 2018 р.). 4. Кух А.М. Теоретичні та методологічні засади формування системи методичної підготовки вчителів фізики: монографія. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 320 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79031 від 15 травня 2018 р.). 5. Ніколаєв О.М. Дидактичні основи формування предметних компетентностей майбутнього вчителя фізики : монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 352 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79032 від 15 травня 2018 р.). 6. Атаманчук П.С., Ляшенко О.І., Мендерецький В.В., Кух А.М. Методичні основи організації і проведення навчального фізичного експерименту : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А. 2006. 216 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79576 від 04 червня 2018 р.). 7. Урсу Н.О. Подомініканський костел св. Миколая в Кам'янець-Подільському: Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 116 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 82876 від 14 листопада 2018 р.). 8. Урсу Н.О. Теоретичні основи композиції: навчально-методичний посібник для студентів ЗВО художніх та художньо-педагогічних спеціальностей / Автори-упорядники: Н. О. Урсу, І. А. Гуцул. Вид. 2. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 166 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 82877 від 14 листопада 2018 р.). 9. Урсу Н.О. Чари козацького письма. Мальовниче життя

Бориса Негоди / Н. О. Урсу, У. М. Бугерчук. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 152 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 82372 від 14 листопада 2018 р.).

У 2018 р. зареєстровано 5 патентів на корисну модель у Державному реєстрі патентів України, авторами яких є науково-педагогічні працівники Університету:

1. Патент на корисну модель «Диференціатор з пришвидшеним переміщенням вихідного штока» № 128121 від 10 вересня 2018 р. Автори: Божок А.М., Понеділок В.В.

2. Патент на корисну модель «Поршневий гідравлічний диференціатор» № 125977 від 25 травня 2018 р. Автори: Божок А.М., Понеділок В.В.

3. Патент на корисну модель «Двоступінчастий поршневий пневмопривод» № 122775 від 25 січня 2018 р. Автори: Божок А.М., Понеділок В.В.

4. Патент на корисну модель «Імітатор вертольота МІ-8» № 128761 від 10 жовтня 2018 р. Автори: Гераськін В.М., Божок А.М., Мельник В.А.

5. Патент на корисну модель «Компресорна установка» № 127312 від 25 липня 2018 р. Автори: Божок А.М., Гераськін В.М., Миц В.Г., Миц О.Г

II. ВИЗНАЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ, СУСПІЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК, ЗОКРЕМА НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ СВІТОВОГО РІВНЯ

а) важливі результати за усіма закінченими у 2018 році фундаментальними науково-дослідними роботами.

У 2018 році закінчених фундаментальних науково-дослідних робіт, які фінансуються з державного бюджету, немає.

б) найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання перехідної фундаментальної науково-дослідної роботи: «Теорія управління процесами формування компетентнісних і світоглядних якостей майбутнього учителя фізико-технологічного профілю», фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук.

Керівник НДР: Атаманчук Петро Сергійович, доктор педагогічних наук, професор.

Терміни виконання етапу: з 01.01.2018 р. по 31.12.2018 р.

Обсяг коштів, виділених на виконання I етапу НДР: 500 тис. грн.

Об'єкт дослідження: процес поліпредметного, за ознаками міждисциплінарного характеру, навчання майбутніх учителів фізико-технологічних спеціальностей у ЗВО, який організовується на основі дієвого освітнього прогнозу та тотального тематично-дидактичного супроводу всіх видів навчально-пізнавальної, науково-навчальної і креативно-пошукової діяльності студентів.

Предмет дослідження: процедура управління процесами формування компетентнісних та світоглядних якостей (авторського педагогічного кредо) майбутнього учителя фізико-технологічного профілю у змодельованих та реальних умовах професійної діяльності, яка здійснюється внаслідок масштабного і глибокого моніторингу можливостей переходу від інформаційно-репродуктивних до пошуково-креативних схем навчання.

Мета проекту: теоретичне обґрунтування та практичне впровадження концепції і дієвих технологій формування авторського педагогічного кредо майбутніх учителів фізико-технологічних спеціальностей.

Основні завдання дослідження:

– опрацювати наукові джерела стосовно стану дослідження проблеми в науковій і навчально-методичній літературі;

– теоретично обґрунтувати технології розв'язання проблеми управління формуванням прогнозованих компетентнісних та світоглядних якостей (авторського педагогічного кредо) майбутнього учителя фізико-технологічного профілю;

– виявити технологічні та процедурні особливості становлення майбутнього фахівця за роками його навчання у ЗВО, а також можливість удосконалення його навчання з урахуванням сучасних інноваційних тенденцій освітньої галузі;

– розробити монографії, навчальні посібники, збірники задач, дидактичні матеріали компетентнісно-світоглядного характеру, професійно-значущі наукометричні, електронні посібники; комплекс завдань, спрямованих на розвиток професійної компетентності студентів у процесі вивчення предметів фізико-технологічного спрямування;

– розробити дидактичну модель формування авторського педагогічного кредо майбутніх учителів на компетентнісному та світоглядному рівнях з орієнтиром на пошуково-креативні схеми навчання, відповідно до вимог двоступеневої освіти (моделей бакалавра і магістра), яка вдовільняла б потребам переходу людства на рівень нанотехнологій, гуманітаризації та демократизації суспільного життя, а також опанування техносферою, ергосферою, інфосферою;

– здійснити апробацію експериментального навчання та довести педагогічну доцільність і ефективність пропонованої (на засадах заданих особистісних орієнтацій та пошуково-креативних схем навчання) дидактичної системи становлення майбутніх учителів фізико-технологічних спеціальностей.

Науковий результат, його новизна:

Авторами вперше (аналогі відсутні) впроваджена інноваційна концепція управління процесами формування прогнозованих професійних компетентностей і світогляду (власного педагогічного кредо) майбутнього педагога на принципах бінарності цілеорієнтацій (фізика + методика навчання фізики) та об'єктивного контролю в процедурах навчання суб'єкта.

Новизна дослідження зумовлена також і тим, що дослідники вперше у вітчизняній і світовій практиці планують створити і впровадити цілісний пакет книг з «Теорії і методики навчання фізики» з метою тотальної підтримки усіх видів навчальної, науково-дослідницької та фахової діяльності студентів-фізиків упродовж усіх років навчання у ЗВО. Пакет орієнтуватиметься на ефективне формування прогнозованих професійних компетентностей та світогляду майбутнього учителя фізико-технологічного профілю.

Передбачувана методологія підготовки фахівця принципово відрізняється від традиційних методологічних схем можливістю гарантованого забезпечення планованого результату. Орієнтація на певний результат задається через компетентнісно-світоглядні характеристики особистості: **компетенції**, як вимоги (орієнтири) цільової навчальної програми, предметного освітнього стандарту чи інших державних нормативних документів; **компетентності**, як набуті конкретним індивідом рівні обізнаності і світогляду, які він виявляє через власні свої дії (розумові, моторні чи почуттєві) залежно від реальних обставин життєдіяльності (див.: *Атаманчук П.С. Дидактичні основи формування фізико-технологічних компетентностей учнів : монографія / П.С. Атаманчук, О.П. Панчук. – Кам'янець-Подільський : К-ПНУ, 2011. – 252 с.*), – ((**З**) – заучування (дій, операцій, знань), (**НС**) – наслідування, (**РГ**) – розуміння головного, (**ПВЗ**) – повне володіння знаннями, (**УЗЗ**) – уміння застосовувати знання, (**Н**) – навичка, (**П**) – переконання, (**Зв.**) – вчинкова звичка), – які охоплюють собою повний набір діяльнісно-особистісних, інтегральних (компетентнісно-світоглядних) якостей суб'єкта.

В цілому, оновлена схема результативного навчання будується відповідно до структури освітнього прогнозу (як ідеалізованої моделі освіти та діяльнісної основи її реалізації): **мета → план (освітній стандарт) → управління**. В особистісно орієнтованому навчанні перших два елементи структури прогнозу (**мета, план**) окреслюються предметною (фізика, технічна механіка, основи виробництва, креслення, відповідні предметні методики і ін.) цільовою навчальною програмою, у якій відображено (на основі аналізу міжпредметних зв'язків, соціальних цілей навчання, вимог профільного навчання або кваліфікаційної характеристики спеціаліста, пізнавальної, практичної, світоглядної значущості змісту тощо) рівня компетентнісної та світоглядної обізнаності індивіда, сформовані у процесі конкретного заняття чи внаслідок завершення вивчення теми або розділу навчальної дисципліни. Таке «приземлення» раціонально-логічного та почуттєво-емоційного діяльнісних начал до прогнозованого рівня компетентнісної чи світоглядної обізнаності майбутнього вчителя фізико-технологічного профілю є запорукою результативності цього процесу.

III. НАЙВАЖЛИВІШІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІ ПРИКЛАДНІ РОЗРОБКИ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНІКИ

а) важливі результати за усіма закінченими у 2018 році прикладними науково-дослідними роботами:

У 2018 році прикладних науково-дослідних робіт, які фінансуються з державного бюджету, немає.

б) найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання перехідної прикладної науково-дослідної роботи:

У 2018 році перехідних прикладних науково-дослідних робіт, які фінансуються з державного бюджету, немає.

IV. РОЗРОБКИ, ЯКІ ВПРОВАДЖЕНО У 2018 РОЦІ ЗА МЕЖАМИ УНІВЕРСИТЕТУ

(відповідно до таблиці):

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано університету від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1.	Розробка проекту рекреаційного розвитку території курорту «Сатанів»	Розробка проекту рекреаційного розвитку території курорту «Сатанів» є основою для подальших проектів для курортів в межах Національного природного парку «Подільські Товтри», що забезпечить скорочення витрат на подібні проекти. Базова карта включена до карти України, доступна для використання в інших проектах. Впровадження розробки заплановано на 2017-2022 рр.	Матеріали передані ТОВ «Арден Палац», НПП «Подільські Товтри» Сатанівську селищну раду, ДП «Ярмолинецьке лісове господарство», у Міністерство екології та природних ресурсів .	2017-2022 рр.	Проведено дослідження біорізноманіття території курорту Сатанів, розроблено еколого-оздоровчі та туристичні маршрути, визначено та описано рідкісні види флори та рослинні угруповання, надано наукові рекомендації зі збереження фіто різноманіття. Розроблено і описано еколого-оздоровчі та туристичні маршрути з урахуванням цінності біорізноманіття та їх невиснажливого використання. Розкрито теоретичні і практичні підходи, які удосконалені у порівнянні з іншими розробками регіонального рівня. Проведено розробку карт маршрутів різних рівнів і поширення типових та рідкісних біоугруповань.
2.	«Збір польових матеріалів про поширення гніздових птахів, координація діяльності регіональної робочої групи» Матвеев М.Д.,	Здійснено облік гніздових птахів, визначено видовий склад, статус перебування та чисельність птахів на заданих квадратах у межах Вінницької, Одеської, Черкаської, Кіровоградської та	Інформація передана до Товариства охорони птахів України та Європейської Ради перепису птахів.	2014-2018 рр.	Зроблено аналіз і внесені правки до поширення, статусу перебування та чисельності гніздових птахів на території України.

	Тарасенко М.О.	Миколаївської області. Проведена обробка первинних даних та заповнення анкет і таблиць.			
--	----------------	---	--	--	--

V. СПИСОК ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ТА ПІДГОТОВЛЕНИХ ДО ДРУКУ У 2018 РОЦІ У ЗАРУБІЖНИХ ВИДАННЯХ З ІМПАКТ-ФАКТОРОМ:

№ з/п	Автор(и)	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск), перша-остання сторінки роботи
1.	Бахмат Н. В. Карташова Л.А., Пліш І.В.	Розвиток цифрової компетентності педагога в інформаційно-освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти	Інформаційні технології і засоби навчання, 2018.	Том 68, №6. С. 193-205 WOS.
2.	Bakhmat N.V. Dudka T.Yu., Liubarets V.V.	Multimedia education technologies usage as the condition for quality training of the managers of socio-cultural activity	Information Technologies and Learning Tools, 2018,	Vol 64, No 2. P. 98-109. WOS
3.	Bakhmat N.V.	Physiological characteristics and physical fitness of girls at the beginning of classes at the volleyball sports school.	Journal of Physical Education and Sport. 2017.	Vol. 17(4). SCOPUS
4.	Havrylov O., Havrylova N, Tkach O, Konstantyniv O	Training and correction of infants with perinatal pathology	Materials 11th annual International Conference of Education, Research and Innovation, Seville (Spain). 2018.	7222-7231pp. https://iceri.com/file:///C:/Users/Burdy/Downloads/ICERI2018TOC
5.	Iedynak G., Koryagin V., Blavt O., Galamandjuk L., Zaverikin A., Grebinca G., Zubrytsk, Y., Borovik Y.	Study of the training system for young basketball players while preparing for a competition.	Journal of Physical Education and Sport,.	18(2), 753-756 doi:10.7752/jpes.2018.0210
6.	Iedynak G. Melnykov A., Galamandjuk L., Blavt, O., Duditska O., Koryagin V., Balatska L., Mazur V.	Factors that influence change in cadets' physical preparation during the first half of study at the military academy	Journal of Physical Education and Sport,.	18(2), 781-786 doi:10.7752/jpes.2018.0215
7.	Iedynak G. Koryahin V, Dutchak, Blavt O, Galamandjuk L, Cherepovska E	The technical and physical preparation of basketball players.	Human Movement,	19(4): doi: https://doi.org/10.5114/hm.2018.77321
8.	Koryahin V., Blavt O., Bakhmat N., Guska M., Prozar M., Bodnar A., Ludovik T., Kravets S.	Differentiated correction of attention abilities of students with chronic diseases in the process of physical education.	Journal of Physical Education and Sport. 2018.	

9.	Klyus L. A. Hakman, I. Naconechnyi, Balatska O. Filak Y., Vascan I.	Peculiarities of physical and mental capacity of 6-9 year-old children under elementary school conditions	Journal of Physical Education and Sport (JPES)	18 Supplement issue (2), Art 177, pp.1192 – 1198, 2018
10.	Klyus L. A. Hakman, I. Vascan, T. Liasota, Polychuk Y., M. Yachniuk	Analysis of the acquisition of expertise and mastery of physical skills for performing techniques by young footballers.	Journal of Physical Education and Sport (JPES)	18 Supplement issue (2), Art 184, pp.1237-1242, 2018
11.	Klyus L. Moseychuk Y. Vaskan I., Moroz O., Balatska I., Blagii O.	The relationship between cognitive functions and indicators of physical condition in men aged 21-25 years of age.	Journal of Physical Education and Sport (JPES)	18 Supplement issue (5), Art 329 pp 2181-2185
12.	Онуфрієва Л.А. Гончарук Н.М.	Психологічний аналіз рівнів побудови комунікативних дій	Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика.	Вип. 24(1). С. 97–117. doi: 10.31470/2309-1797-2018-24-1-97-117 WOS
13.	Alexander Slobodyanyuk Vladimir Barannik; Alexander Musienko; Yuriy Ryabukha; Oleg Suprun	The method of video streams processing for information technologies of aero monitoring	14th International Conference on Advanced Trends in Radioelectronics, Telecommunications and Computer Engineering, TCSET 2018, 2018.	USB ISBN: 978-1-5386-2555-2 Print on Demand(PoD) ISBN: 978-1-5386-2557-6 INSPEC Accession Number: 17686075 DOI: 10.1109/TCSET.2018.8336193 Publisher: IEEE Conference Location: Slavske, Ukraine IEEE, Scopus
14.	Motsyk R.V.	Perceptions of Students towards ICT Competencies at the University.	Informatics in Education	v15 n2 p319-338 2017. Scopus
15.	Fedorchuk V. Verlan A.	Computer Modelling of Drill String of an Oil-well Drilling Rig	IEEE Xplore Digital Library. 14th International Conference on Advanced Trends in radioelectron-ics, Telecommunications and Computer Engineer-ing (TCSET) 20-24 Feb. 2018.	P. 346-350. https://ieeexplore.ieee.org/document/8336216/ Scopus
16.	Stasiuk I.	Modeling of the athletic training process in team sports during an annual macrocycle.	Journal of Physical Education and Sport, (JPES), 18 Supplement issue 1	Art. 44, pp. 327-334, 2018. DOI:10.7752/jpes.2018.s14 Skopus
17.	Stasiuk Ivan Zhanneta Kozina, Yana Goloborodko, Yurii Boichuk, Irina Sobko, Olena Repko, Tatyana Bazilyuk, Irina Prokopenko, Ivan Prokopenko, Andrii Prokopenko, Nataliia Tararak, Andrey Osiptsov, Viktor Kostiukevyc, Anatolii Guba, Mikola	The influence of a special technique for developing coordination abilities on the level of technical preparedness and development of psycho-physiological functions of young volleyball players 14-16 years of age	Journal of Physical Education and Sport ® (JPES), 18(3)	Art 214, pp. 1445 - 1454, 2018 DOI:10.7752/jpes.2018.03214 Skopus

	Trubchanino, Anton Polianskyi, Viktoriya Rostovska, Andrii Drachuk.			
18.	Stasiuk I. Kozina Z., Shepelenko T., Osiptsov A., Kostiukevych V., Repko O., Bazilyuk T., Sobko I., Guba A., Prokopenko A., Trubchaninov M., Mulik K.	Factor structure of the integral readiness of aerobics athletes (women).	Journal of Physical Education and Sport, (JPES), 17 Supplement issue 5.	Art. 227, pp. 2188-2196, 2017. DOI:10.7752/jpes.2017.s 5227 Skopus

У щорічному рейтингу університетів України за показниками Scopus 2018 р., який у квітні 2018 р. проводила видавнича служба «УРАН» на замовлення інтернет-ресурсу «Освіта.ua», на основі наукометричного моніторингу суб'єктів 9 науково-видавничої діяльності України за показниками бази даних SciVerse Scopus, на підставі якого й складено рейтинг українських закладів вищої освіти, Університет посів 145 місце серед 162 закладів вищої освіти.

У щорічному консолідованому рейтингу закладів вищої освіти України 2018 р., у якому було використано найбільш авторитетні серед експертів та засобів масової інформації національні рейтинги навчальних закладів України «Топ-200 Україна 2018», «Scopus» та «Бал ЗНО на контракт», кожен з яких мав різні критерії оцінювання закладів вищої освіти, станом на липень 2018 р. Університет мав 128 місце з 237 українських вишів.

VI. ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ ТА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ, МОЛОДИХ УЧЕНИХ

З метою підтримки кращих молодих учених (віком до 35 років), які успішно проводять наукові дослідження, здійснюють актуальні науково-технічні розробки і вже досягли визнаних результатів, Кабінет Міністрів України щорічно відзначає їх, призначаючи стипендії Кабінету Міністрів України. Так, у 2018 р., постановою президії Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки 5 молодим науковцям Університету: Білику Р.М., кандидату педагогічних наук, доценту кафедри методики викладання фізики та дисциплін технологічної освітньої галузі; Юрчишину Ю.В., кандидату наук з фізичного виховання та спорту, завідувачу кафедри теорії і методики фізичного виховання; Опалюк Т.Л., кандидату педагогічних наук, асистенту кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи; Боднарчук Т.Л., кандидату економічних наук, старшому викладачу кафедри економіки підприємства; Клімчук Ю.А., аспіранту кафедри історії України, призначено стипендії Кабінету Міністрів України; Боднар А.О., кандидату педагогічних наук, старшому викладачу кафедри теорії і методики фізичного виховання у листопаді 2018 р. було призначено стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених.

Інформація про результати наукових досліджень молодих вчених університету систематично відображається у відповідних публікаціях у науковому фаховому збірнику «Освіта, наука і культура на Поділлі», а також на сторінках газети «Студентський меридіан».

Роки	Кількість студентів які беруть участь у наукових дослідженнях, та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених які працюють у закладі вищої освіти або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у закладі вищої освіти або науковій установі після закінчення аспірантури
2015	2962, 82 %	221	29,9 %
2016	2842, 80 %	185	30 %
2017	2808, 83 %	144	29 %
2018	2628, 80 %	103	27 %

Згідно з наказами Міністерства освіти і науки України № 1572 від 06.12.2017 р. «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2017/2018 навчальному році» студенти університету взяли участь у II турі Всеукраїнських студентських олімпіад та II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук.

Переможцями II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади, яка відбулася у квітні-травні 2018 р. у базових закладах вищої освіти України, стали студенти Університету, зокрема: – II місце зі спеціальності «Екологія» – студентка природничого факультету Дячук А. (наукові керівники: Любинський О. І., Федорчук І.В.); – II місце зі спеціальності «Початкова освіта» – студентка педагогічного факультету Лазаренко Т. (наукові керівники: Бахмат Н.В., Гудима Н.В.); – III місце зі спеціальності «Екологія» – студентка природничого факультету Козлюк М. (наукові керівники: Любинський О.І., Федорчук І.В.); – III місце зі спеціальності «Соціальна допомога» – студентка факультету корекційної і соціальної педагогіки та психології Деревенчук О. (науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Мельник Л.П.).

Для участі у II-му етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2018 р. було направлено 29 робіт до 12 закладів вищої освіти. 7 здобувачів Університету вибороли перемогу: – у галузі «Спеціальна освіта» – Єремєєк Т., студентка факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології (диплом I-го ступеня, науковий керівник – Белова О.Б.); – у галузі «Українська мова та література» – Царюк І., студентка факультету української філології та журналістики (диплом II-го ступеня, науковий керівник – Коваленко Н.Д.); – у галузі «Біологія» – Луцька А., студентка природничого факультету (диплом II-го ступеня, науковий керівник – Оптасюк О.М.); – у галузі «02 Культура 022 Дизайн та 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація» – Пилипчук А., студентка педагогічного факультету (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Урсу Н.О.); – у галузі «Початкова освіта» – Зібер А., студентка педагогічного факультету (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Гудима Н.В.); 111 – у галузі «Романо-германські мови та літератури і методика їх викладання» – Жильчук О., студентка факультету іноземної філології (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Калинюк Т.В.); – у галузі «Політологія» – Зарічний І., студент історичного факультету (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Маркітантов В.Ю.); – у галузі «Фізика та астрономія» – Пшембаєв І., студент фізикоматематичного факультету (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Атаманчук П.С.). У 2018 р. 9 студентів економічного факультету стали переможцями Міжнародного конкурсу науково-дослідних робіт з економіки, який відбувся у Науково-дослідному центрі «Прогрес» Комратського державного університету (Молдова, 05 червня 2018 р.). Серед переможців: – Безносюк Р. (диплом I-го ступеня, науковий керівник – Лисак В.Ю.); – Куртик Н. (диплом II-го ступеня, науковий керівник – Лисак В.Ю.); – Яковец В. (диплом II-го ступеня, науковий керівник – Матвейчук Л.О.); – Кріль О. (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Олійник О.С.); – Вишніцька А. (диплом III-го ступеня, наукові керівники – Олійник О.С., Лисак В.Ю.); – Мелешинська В. (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Лисак В.Ю.); – Чорний Т. (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Лисак В.Ю.); – Ковальчук А. (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Матвейчук Л.О.); – Касиян А. (диплом III-го ступеня, науковий керівник – Матвейчук Л.О.).

Студенти вишу у 2018 р. брали активну участь у конкурсі студентських методичних робіт Української асоціації корекційних педагогів, яка відбулася 18 травня 2018 р. у м. Львів. У результаті переможцем конкурсу студентських методичних робіт стала Чорна А., студентка факультету корекційної педагогіки та психології спеціальності «Логопедія» (науковий керівник – Ткач О.М.).

9 студентів взяли участь та були нагороджені дипломами I-II ступенів у Міжнародному конкурсі науково-дослідних робіт з економіки (Науково-дослідний центр «Прогрес», Комратський державний університет, республіка Молдова).

VII. НАУКОВІ ПІДРОЗДІЛИ, ЇХ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ, РОБОТА З ЗАМОВНИКАМИ

Протягом 2018 року в університеті функціонувало 18 наукових шкіл, 13 науково-дослідних центрів, 25 науково-дослідні лабораторії. Приділялась увага вдосконаленню організаційної структури науково-дослідної, науково-технічної та інноваційної діяльності.

Довели свою ефективність створені в університеті останніми роками:

– **науково-дослідні центри** – Центр мовознавчих студій Інституту української мови НАН України; Центр дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України; Міжнародний науковий центр досліджень історії Центральної та Східної Європи; Міжнародний науковий центр досліджень процесів націєтворення та регіоналізації у Європі; Науково-дослідний центр регіональних досліджень; Науково-дослідний ресурсний центр з управління сталим розвитком; Навчально-науковий центр Соціально-політичних досліджень; Центр Європейської інформації на базі бібліотеки університету; Науково-дослідний центр дослідження природи Поділля; Науково-дослідний центр огієнкознавства; Науково-дослідний центр «Революція в суспільному житті України: проблеми методології, історії та історіографії»; Міжнародний науковий центр досліджень історії образотворчого декоративно-прикладного мистецтва й архітектури; Центр американо-британських досліджень;

– **науково-дослідні лабораторії** – Науково-дослідна археологічна лабораторія; Науково-дослідна лабораторія управління навчально-пізнавальною діяльністю; Навчально-наукова лабораторія етнології; Навчально-наукова лабораторія літературного красзнавства; Галузева науково-дослідна лабораторія теорії і методики фізичного виховання та спортивного тренування; Науково-дослідна лабораторія організаційної психології; Науково-дослідна лабораторія історії соціально-педагогічної освіти південно-західного регіону України Інституту педагогіки АПН України; Науково-дослідна лабораторія анатомії, морфології та фізіології живих організмів; Науково-дослідна лабораторія екологічного моніторингу; Науково-дослідна лабораторія «Жанри і стилі в історико-літературному процесі»; Науково-дослідна лабораторія теоретико-методологічних засад дошкільного виховання і початкової освіти; Наукова проблемна лабораторія «Гендерні профілактично-оздоровчі технології фізичного виховання та реабілітації»; Наукова лабораторія психології навчання; Науково-методична лабораторія «Дидактика історії»; Навчально-наукова лабораторія діалектологічних досліджень; Науково-дослідна лабораторія «Історія, теорія і практика музичної інструментально-виконавської освіти»; Навчально-наукова лабораторія «Фізика наносистем»; Навчально-наукова лабораторія «Сучасні проблеми енергетики»; Навчально-наукова лабораторія педагогіки і психології вищої школи; Навчально-наукова лабораторія психології здоров'я; Науково-дослідна інноваційних технологій у туризмі; Науково-дослідна лабораторія напівпровідників; Наукова лабораторія «Технології підготовки конкурентоздатного педагога до реалізації Концепції нової української школи в умовах інноваційного освітнього середовища»; Наукова лабораторія «Теорія і практика початкової освіти»; Науково-навчальна лабораторія технології розвитку зв'язного мовлення молодших школярів.

Коротко проаналізуємо науково-дослідну роботу окремих лабораторій та центрів:

Науково-дослідна лабораторія дидактики історії (керівник – доктор історичних наук, професор С.А. Копилов) здійснювала свою діяльність відповідно до плану роботи. В її діяльності брали участь професори С.А. Копилов, Л.В. Баженов, В.С. Степанков, В.П. Газін, доценти В.А. Дубінський, В.В. Газін, А.О. Гуменюк, І.І. Боровець, старший викладач О.А. Юга. Упродовж звітнього періоду проводилися різноманітні заходи теоретичного та практичного характеру, спрямовані на вироблення нових підходів до викладання історичних і соціально-політичних дисциплін у вищій та середній школі. Основні результати діяльності: дослідження проблематики дидактики історії; підготовка до друку і видання навчально-методичних посібника для ЗВО, участь у роботі методичних об'єднань учителів історії та суспільно-гуманітарних дисциплін міста й Кам'янець-Подільського району (професор В.С. Степанков, доцент В.А. Дубінський); робота в складі журі конкурсу учнівських робіт МАН України.

Науково-дослідний центр історії країн Центральної і Східної Європи (керівник – доктор історичних наук, професор В.С. Степанков) здійснював свою діяльність відповідно до мети та сформованому плану. В його роботі брали участь професори В.С. Степанков, Л.В. Баженов, С.А. Копилов, В.П. Газін, В.В. Нечитайло, А.Г. Філінюк, О.Б. Головка, доценти В.А. Дубінський, В.В. Газін, доценти І.І. Боровець, І.А.Опря, старший викладач О.А. Юга, аспіранти О. Мацьков, С. Омаров, В. Гуцал. Л. Орловський.

Діяльність центру розгорталася у таких напрямках: розробка актуальних проблем історії країн Центральної та Східної Європи у формі монографій та статей; участь у роботі методичних об'єднань учителів історії та суспільно-гуманітарних дисциплін міста, району, області (доктор історичних наук, проф. В. Степанков, доктор історичних наук, проф. Газін В.П., кандидат історичних наук, доц. В. Дубінський.).

Науково-дослідний центр дослідження процесів націотворення та регіоналізації в Східній Європі (керівник – доктор історичних наук, професор Філінюк А.Г.), із центром на постійній основі співпрацюють професори Завальнюк О. М., Філінюк А. Г., доценти Трубочанінов С. В., Задорожнюк А. Б., Комарніцький О. Б., Олійник С. В. Серед пріоритетних напрямів діяльності співпраця із Центром дослідження історії Поділля та Південно-Східної Волині.

Науково-дослідний центр регіональних досліджень (керівник – доктор економічних наук, професор Ящишина І.В.).

Центром на регіональному рівні досліджено: умови та чинники використання ресурсного потенціалу Хмельниччини (Кушнір О.К.); сучасний стан промисловості Хмельниччини (Олійник О.С.), стан та динаміка розвитку агропромислового виробництва (Ткачук В.В.); основні тенденції розвитку трудового потенціалу регіону (Лисак В.Ю.); інноваційний потенціал Хмельниччини (Ящишина І.В.); оцінка потенціалу зовнішньоекономічного інвестування (Свідер О.П.), реалізація потенціалу Хмельницької області у торгівельній діяльності, аналіз тенденцій розвитку внутрішньої торгівлі області (Чаплінський В.Р.), огляд зовнішньоторговельної діяльності Хмельницької області за період 2013-2015 рр. (Боднарчук Т.Л.), туристично-рекреаційний потенціал регіону (Буторіна В.Б.).

Науково-дослідна лабораторія «Інноваційні технології в туризмі» (керівник – доктор історичних наук, професор Баженова С.Е.). Лабораторія створена з метою залучення науково-педагогічних працівників, магістрів, аспірантів та студентів напряму підготовки «Туризм» до проведення досліджень і здійснення прикладних розробок за пріоритетними напрямами. НДЛ є структурним підрозділом економічного факультету і не має самостійного балансу та статусу юридичної особи.

Навчально-науковий центр американсько-британських досліджень (керівник – кандидат філологічних наук, доцент Галайбіда О.В.) Основні здобутки: дослідження творів англійської та американської літератури в аспекті виявлення особливостей ідіостилю англійських та американських письменників; аналізу лінгвокраїнознавчих аспектів художнього тексту та лінгвокраїнознавчих особливостей англійської етнокультури (статті О.О. Барбанюк); апробація новітніх технологій дослідження мовних явищ, зокрема в аспекті когнітивної лінгвістики, дискурсології, лінгвістики тексту; публікація в наукових виданнях, презентація на наукових конференціях результатів досліджень; розвиток у студентів комунікативної і міжкультурної компетентності, забезпеченню якого слугують заняття англійської мови з волонтерами Корпусу Миру США в Україні Ерін Гатчінс та Ешлі Емерсон.

Лабораторія психології навчання Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України і Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (керівник – кандидата психологічних наук, доцент Онуфрієва Л.А.)

Напрями наукової діяльності: дослідження у галузі загальної, педагогічної, вікової, експериментальної, медичної та спеціальної психології з метою уможливлення ефективності навчального процесу та умов особистісної реалізації; аналіз проблеми чинників, умов розгортання і труднощів психічного розвитку, питання вікових й індивідуальних

особливостей становлення особистості та психології навчання; дослідження перспективи можливих нових психолого-педагогічних підходів до проблем сучасної психології.

Лабораторія новітніх освітніх технологій (керівник – кандидат психологічних наук, доцент Гаврилов О.В.) Основні напрямки діяльності лабораторії новітніх освітніх технологій: впровадження інтерактивних методів навчання з використанням інформаційних технологій; розробка інтерактивних технологій навчання з логопедичних дисциплін; створення методичних та навчальних посібників кафедри; проведення наукових семінарів, конференцій, симпозіумів з веденням інтерактивних технологій навчання; публікації на сайті університету загальних матеріалів діяльності кафедри; створення комп'ютерно-орієнтованих методів навчання з навчальних дисциплін; розробка програмових засобів навчального та наукового призначення, електронних підручників, посібників та методичних матеріалів.

Серед реалізованих заходів: організація та проведення систематичних консультацій для викладачів, співробітників та студентів факультету по технологіях створення мультимедійних, навчально-методичних та дидактичних матеріалів; обговорення потреб працівників кафедри у забезпеченні та підтримці навчального процесу та можливостей їх реалізації засобами лабораторії; інформаційна підтримка у проведенні профорієнтаційної роботи "Абітурієнт-2018": створення роликів, презентацій спеціальностей тощо.

Навчально-наукова лабораторія педагогіки і психології вищої школи (керівник – кандидат психологічних наук, доцент Савицька О.В.) Напрями наукової діяльності – психологічне забезпечення інноваційних процесів у вищій школі. У межах підписаної угоди продовжувалася співпраця з кафедрою практичної психології Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка та лабораторією психології навчання імені І.О.Синиці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України в підготовці та публікації результатів наукових досліджень. Результати досліджень доповідалися на 15 науково-практичних конференціях різного рівня (закордонних, міжнародних, всеукраїнських, регіональних).

Лабораторія організаційної психології (керівник – кандидат психологічних наук, доцент Сич В.М.)

Науковий консультант проекту: завідувач лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Карамушка Людмила Миколаївна.

У звітному періоді члени лабораторії продовжували опрацьовувати теоретичний матеріал щодо змісту та психологічних особливостей процесу підвищення психологічної компетентності викладача в психологічному забезпеченні управління навчально-виховним процесом у ЗВО. Підібрано методика для визначення рівня розвитку психологічної компетентності викладачів в психологічному забезпеченні управління навчально-виховним процесом у ЗВО. Проведено констатувальний експеримент за такими методиками: вивчення трудової мотивації; вивчення навчальної мотивації; вивчення ціннісних орієнтацій (професійних цінностей) (Г.Шредер); визначення спрямованості «на себе» – «на справу» – «на взаємодію» (В. Смейкал та М. Кучера); оцінка самоконтролю у спілкуванні (М.Снайдер); діагностика рівня емпатійних здібностей (В.В.Бойко).

Міжнародний науковий центр досліджень історії образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва й архітектури (керівник – професор Урсу Н.О.)

Напрями наукової діяльності центру реалізовувалась у: створенні необхідної бази для наукових досліджень у сфері мистецтвознавства, культурології, історії архітектури; реалізації творчих проектів викладачів кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва у рамках дослідження образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та архітектури Поділля; проведенні науково-практичних симпозіумів, семінарів, конференцій, круглих столів тощо; виданні наукових праць (збірників наукових праць за результатами конференцій, монографій, підручників, навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій тощо);

Продовжено пошук мистецтвознавчих, історичних та архівних матеріалів для створення серії полотен для монастиря отців-паулінів (OSPPE) у Кам'янці-Подільському (св. Юда Тадей, св. Марія Магдалена, св. Валентин та ін.), також пошук мистецтвознавчих, історичних та архівних матеріалів для видання книжки «Храми домініканського ордену на землях Східного Поділля» та мистецтвознавчих, історичних та архівних матеріалів для створення публікації про болгарського художника, різьбяра по дереву Недко Василева «Мелодії різьблених візерунків. Сторінки творчого життя».

Науково-дослідницький центр імені М. Д. Леонтовича (керівник – кандидат педагогічних наук, професор Печенюк М.А.).

Співпрацює з Хмельницьким обласним відділенням Національної музичної спілки України, Інститутом мистецтвознавства, фольклору і етнології ім. М. Рильського (Київ).

Основними здобутками Центру є проведення 4-х Всеукраїнських та однієї Міжнародної конференції, присвячених подільському композиторові і педагогу М.Д. Леонтовичу. Матеріали конференцій надруковані у наукових збірниках, експонати музею постійно поповнюються.

Навчально-наукова лабораторія «Технології розвитку зв'язного мовлення молодших школярів» (керівник – кандидат філологічних наук, доцент Гудима Н.В.).

Напрями наукової діяльності: професійна і практична підготовка навчальних планів підготовки фахівців напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта та спеціальності 013 Початкова освіта, викладання яких забезпечує кафедра теорії та методик початкової освіти; створено оптимальні умови для навчальної, науково-дослідної роботи студентів напряму освіта та навчально-виховної, науково-дослідної і навчально-методичної роботи науково-педагогічних працівників кафедри теорії та методик початкової освіти; забезпечено належні умови для організації студентських дослідницьких проєктів, навчальних та виробничих практик, їх зв'язку з освітнім процесом в університеті; розроблено та здійснено стратегії розвитку університету, вивчено тенденції змін у галузі освіти;

За 2018 р. науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методик початкової освіти опублікували низку наукових та науково-методичних статей у фахових (42) та нефахових (16) збірниках наукових праць.

Центр дослідження природи Поділля (керівник – кандидат біологічних наук, доцент Матвеев М.Д.).

Напрями наукової діяльності – вивчення флори та фауни природи Поділля з метою збереження біорізноманіття. Результати діяльності: проведено понад 50 експедиційних виїздів, під час яких обстежено стан біоти в природних, антропогенно-змінених та природоохоронних територіях в межах Поділля та суміжних районах; у рамках проєкту «Атлас гніздових птахів Європи (European Breeding Bird Atlas)» спільно з товариством охорони птахів України, наданим Швейцарським орнітологічним інститутом від імені Європейської Ради перепису птахів, відповідно до запропонованих методик проведено обліки гніздових птахів, визначено видовий склад, статус перебування та чисельність птахів на заданих квадратах у межах Вінницької, Одеської, Черкаської, Кіровоградської та Миколаївської областей. Здійснена обробка первинних даних та заповнення анкет і таблиць. Інформація передана до Товариства охорони птахів України та Європейської Ради перепису птахів. Зроблено аналіз і внесені правки до поширення, статусу перебування та чисельності гніздових птахів на території України; досліджено стан популяцій 22 рідкісних видів, 14 інвазійних видів рослин. Проведено оцінку стану рідкісних видів в умовах інтродукції (Кам'янець-Подільський ботанічний сад); досліджено 8 типових та 6 рідкісних біотопів та оцінено їх стан. Виявлено загрози і трансформаційні процеси. Проаналізовано екологічні та фітоценологічні особливості типових і раритетних видів рослин; продовжено дослідження онтоморфогенезу 3 рідкісних видів (*Scutellaria verna*, *Salvia cremenecensis*, *Astragalus monspessulanus*). Вивчено онтоморфогенез інвазійного виду *Euphorbia dentate*;

Науково-дослідна лабораторія анатомії, морфології та фізіології живих організмів (керівник – кандидат біологічних наук, доцент Григорчук І.Д.)

Напрями наукової діяльності – дослідження особливостей анатомії, морфології та фізіології рослин, тварин, мікроорганізмів та грибів. Результати діяльності: проведено аналіз морфологічних особливостей видів *Scutellaria verna*, *Astragalus mospessulanus*, *Prunus spinosissima* (Любінська Л.Г., Решетник І.В., Віхтюк В.О., Задаєнюк Н.М.); продовжено вивчення особливостей морфології *Schivereckia podolica* Andr. (Колодій В.А); досліджено анатомічні особливості видів роду *Linum* на базі Інституту ботаніки НАН України та проведено дослідження фертильності пилку видів родів *Galantus*, *Linaria*, *Veronica* (Оптасюк О.М.); встановлено діагностичну значущість та варіабельність мікро- і макроморфологічних ознак видів роду *Phalacrologium* (Оптасюк О.М.); визначено вплив іонізуючого випромінювання на фертильність пилкових зерен рослин *Symphotrichum novae-angliae* (L.) Nesom, *Eschscholzia californica* Cham. (Papaveraceae); досліджено видовий склад та чисельність хребетних тварин природних та антропогенно перетворених екосистем Поділля та проведено дослідження ключових територій проживання тварин і визначено їх функціональний стан та природоохоронну цінність (Тарасенко М.О.);

Науково-дослідний центр мовознавчих студій (керівник – доктор філологічних наук, професор Марчук Л.М.)

Напрями наукової діяльності: утвердження української мови як державної; комплексне вивчення української мови; південно-волинських і подільських говірок; публікація здобутих результатів та впровадження їх у вітчизняну науку, освіту, культуру; популяризація надбань духовної культури українського народу; дослідження лінгвокультурологічних кодів української мови.

Навчально-наукова лабораторія діалектологічних досліджень (керівник – кандидат філологічних наук, доцент Коваленко Н.Д.)

Напрями наукової діяльності: відродження духовної культури; дослідження діалектного мовлення.

Навчально-наукова лабораторія діалектологічних досліджень забезпечувала проведення лекційних і практичних занять з навчальних дисциплін «Українська діалектологія», «Історична граматики української мови», «Мова і світобачення народу (етнопсихолінгвістичні концепції)», «Етнолінгвістика», технічну та консультативну підтримку проходження навчальної практики з діалектології, фольклорно-діалектологічної практики для студентів. Продовжено роботу з формування бази зразків усного діалектного мовлення з території Поділля та суміжних говорів, укладання збірок текстів.

Навчальній лабораторії мультимедійних засобів і медіадизайну (керівник – кандидат філологічних наук, асистент Колупасєва О.М.)

Результати діяльності: здійснено навчально-пошукову роботу за напрямками: фотожурналістика, тележурналістика, режисура (в рамках цієї навчальної програми за участю завідувача навчальної лабораторії студентам надавалася консультаційна допомога у підборі відеоматеріалів та особливостей монтажу для виконання бакалаврських проєктів, пов'язаних із тележурналістикою та режисурою). На базі лабораторії було здійснено монтаж рекламного промо-ролика «Перші 100 років успіху», присвяченого відзначенню 100-річчя з дня заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та створено три банери Університету.

Науково-методична лабораторія літературного краєзнавства (керівник – кандидат філологічних наук, старший викладач Джурбій Т.О.)

Напрями наукової діяльності: систематизація та комплектація художньої краєзнавчої бібліотеки; наукові літературознавчі дослідження; розробка авторської друкованої продукції з Літературного краєзнавства; розробка авторських дослідницьких програм з вивчення літератури рідного краю, інноваційних методів та засобів вивчення літературознавчого та літературного матеріалів; створення інноваційних проєктів у досліджуваній царині; співпраця з Хмельницькою обласною організацією Національної спілки письменників України, з освітніми установами міста, району, області на рівні творчих контактів, обміну досвідом тощо; проведення творчих вечорів, зустрічей з письменниками та видатними

літературознавцями, які є вихідцями з Поділля або причетні до розвитку літературного процесу на даній території.

Науково-дослідний центр огієнкознавства (керівник – кандидат філологічних наук, доцент Атаманчук В.П.)

Напрямки діяльності: пошук та упорядкування бібліографічних описів праць про Івана Огієнка; здійснення наукового аналізу інноваційних потреб сучасної науки в контексті вивчення творчої спадщини Івана Огієнка; забезпечення наукової комунікації з проблем огієнкознавства; підготовка і видання періодичного наукового збірника «Іван Огієнко і сучасна наука та освіта», внесеного до Переліку фахових видань України з історичних і філологічних наук.

У 2018 році вийшов у світ XIV випуск збірника «Іван Огієнко і сучасна наука та освіта» він містить матеріали, які представляють особистість Івана Огієнка на тлі епохи, висвітлюють різні аспекти його дослідницької і творчої діяльності в громадсько-політичній, науковій (історичний, філологічний, педагогічний напрями), духовній сфері. Статті присвячені осмисленню, інтерпретації, дослідженню та розвитку наукових і творчих концепцій Івана Огієнка та їх проєкцій на сучасний освітній простір.

Навчально-наукова лабораторія етнології (керівник – кандидат філологічних наук, старший викладач Щегельський В.В.) За звітний період продовжувалася робота над програмною темою лабораторії етнології «Народна культура Поділля в контексті національного відродження України» та за напрямком індивідуального наукового дослідження, а саме: В.В. Щегельський – «Народні ігри та забави на Поділлі».

Науково-дослідна лабораторія «Управління навчально-пізнавальною діяльністю» (керівник – доктор педагогічних наук, професор Атаманчук П.С.)

Напрями наукової діяльності: науково-теоретичні дослідження з проблеми «Управління навчально-пізнавальною діяльністю»; вироблення та впровадження інноваційних технологій управління пізнавальною діяльністю (вищі та середні заклади освіти); розробка та апробація навчально-методичних посібників, орієнтованих на використання нових засобів та технологій навчання і управління цим процесом; освітньо-консультативна діяльність по підвищенню науково-професійного рівня використання нових засобів та технологій навчання і управління пізнавальною діяльністю; вивчення попиту на навчально-методичну та науково-методичну продукцію лабораторії, встановлення ділових зв'язків з видавництвами; налагодження наукових зв'язків з вищими закладами освіти та науково-методичними центрами; надання послуг з відлагодження, встановлення та використання засобів нових інформаційних технологій.

Результати діяльності: науково-дослідна лабораторія уже понад 11 років функціонує на громадських засадах при кафедрі МВФ та ДТОГ. Співробітники лабораторії приймають участь у організації і проведенні наукових конференцій в тому числі міжнародних.

Науково-дослідна лабораторія напівпровідників (керівник – кандидат фізико-математичних наук, доцент Криськов Ц.А.) Напрямок наукової діяльності: синтез напівпровідникових сполук для оптоелектроніки (As_2S_3 , As_2Se_3), термоелектричних напівпровідникових матеріалів та твердих розчинів на основі телуриду свинцю. Напрями діяльності: вдосконалення технічних пристроїв та методів отримання напівпровідникових сполук – синтезовані зразки сполук покращеної якості; спільно з лабораторією «Реєструючі середовища і фотоніка» Інституту прикладної фізики АН Молдови (м. Кишинів) та відділом оптоелектроніки Інституту фізики напівпровідників НАН України (м. Київ) відпрацьовані умови почергового осадження плівок скловидних халькогенідних напівпровідників для оптичного запису інформації; досліджено структуру, хімічний склад і оптичні параметри (пропускання світла в інфрачервоному діапазоні) зразків, легованих сріблом; сумісно з лабораторією хімії твердого тіла Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ) та Львівським національним університетом імені Івана Франка досліджені термоелектричні властивості сполук на основі телуриду свинцю (опубліковані статті в журналах «Фізика і хімія твердого тіла», «Термоелектрика»).

VIII. ОТРИМАННЯ ОХОРОННИХ ДОКУМЕНТІВ

У 2018 році отримано 9 охоронних документів:

1. Лисак В. Ю. Організаційно-економічні засади оцінки та ефективного використання персоналу підприємств харчової промисловості: монографія. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 188 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 75795 від 09 січня 2018 р.).

2. Атаманчук П.С., Білик Р.М., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Повода Т.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2017. 164 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79249 від 22 травня 2018 р.).

3. Атаманчук В.П. Жанр трагедії в українській драматургії 1910-1920-х років: монографія. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 180 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79248 від 22 травня 2018 р.).

4. Кух А.М. Теоретичні та методологічні засади формування системи методичної підготовки вчителів фізики: монографія. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 320 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79031 від 15 травня 2018 р.).

5. Ніколаєв О.М. Дидактичні основи формування предметних компетентностей майбутнього вчителя фізики : монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 352 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79032 від 15 травня 2018 р.).

6. Атаманчук П.С., Ляшенко О.І., Мендерецький В.В., Кух А.М. Методичні основи організації і проведення навчального фізичного експерименту : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А. 2006. 216 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 79576 від 04 червня 2018 р.).

7. Урсу Н.О. Подомініканський костел св. Миколая в Кам'янець-Подільському: Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 116 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 82876 від 14 листопада 2018 р.).

8. Урсу Н.О. Теоретичні основи композиції: навчально-методичний посібник для студентів ЗВО художніх та художньо-педагогічних спеціальностей / Автори-упорядники: Н.О. Урсу, І.А. Гуцул. Вид. 2. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 166 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 82877 від 14 листопада 2018 р.).

9. Урсу Н.О. Чари козацького письма. Мальовниче життя Бориса Негоди / Н.О. Урсу, У. М. Бугерчук. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 152 с. (Свідоцтво авторського права на твір № 82372 від 14 листопада 2018 р.).

У 2018 р. зареєстровано 5 патентів на корисну модель у Державному реєстрі патентів України, авторами яких є науково-педагогічні працівники Університету:

1. Патент на корисну модель «Диференціатор з пришвидшеним переміщенням вихідного штока» № 128121 від 10 вересня 2018 р. Автори: Божок А.М., Понеділок В.В.

2. Патент на корисну модель «Поршневий гідравлічний диференціатор» № 125977 від 25 травня 2018 р. Автори: Божок А.М., Понеділок В.В.

3. Патент на корисну модель «Двоступінчастий поршневий пневмопривод» № 122775 від 25 січня 2018 р. Автори: Божок А.М., Понеділок В.В.

4. Патент на корисну модель «Імітатор вертольота Мі-8» № 128761 від 10 жовтня 2018 р. Автори: Гераськін В.М., Божок А.М., Мельник В.А.

5. Патент на корисну модель «Компресорна установка» № 127312 від 25 липня 2018 р. Автори: Божок А.М., Гераськін В.М., Миц В.Г., Миц О.Г.

ІХ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВУ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ЗДІЙСНЮВАЛАСЬ СПІЛЬНО З НАУКОВИМИ УСТАНОВАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ, НАЦІОНАЛЬНИХ ГАЛУЗЕВИХ АКАДЕМІЙ НАУК ТА ІНШИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ

З метою розроблення та виконання пріоритетних наукових програм, проведення наукових досліджень, експериментальних розробок тощо на засадах поєднання кадрових, фінансових, технічних та організаційних ресурсів відповідно до законодавства здійснюється інтеграція наукової, науковотехнічної та інноваційної діяльності Університету і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук.

Основними напрямками інтеграції наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Університету і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук є:

- 1) участь у розробленні та виконання державних цільових програм економічного і соціального розвитку;
- 2) проведення спільних наукових досліджень, експериментальних та інноваційних розробок тощо, у тому числі за рахунок державного бюджету та власних надходжень;
- 3) участь у створенні науково-навчальних, науково-дослідних об'єднань, інноваційних структур та інших організаційних форм кооперації;
- 4) впровадження спільно створених інноваційних продуктів у виробництво, інші галузі економіки тощо;
- 5) забезпечення набуття, охорони та захисту прав інтелектуальної власності на результати наукової та науково-технічної діяльності;
- 6) провадження спільної видавничої та інформаційно-ресурсної діяльності;
- 7) залучення Університетом наукових працівників з наукових установ і організацій Національної академії наук України, національних галузевих академій наук на основі трудового договору (контракту) для провадження освітньої і наукової діяльності, зокрема до підготовки аспірантів і докторантів, підготовки та експертизи підручників, навчальних посібників, освітніх програм та стандартів вищої освіти для забезпечення навчального процесу у вищій школі;
- 8) організація на базі наукових установ і організацій Національної академії наук України, національних галузевих академій наук наукових досліджень молодих учених, докторантів та аспірантів, систематичної виробничої практики студентів Університету із забезпеченням їх безпосередньої участі у проведенні наукових досліджень.

У звітному періоді відбувалася співпраця науково-педагогічних працівників Університету з Міністерством освіти і науки України, галузевими державними органами управління закладами вищої освіти, Національною академією наук України та національними галузевими академіями наук, органами громадського самоврядування у сфері вищої освіти та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

У звітному періоді науковці Університету входили до Наукової ради Міністерства освіти і науки України за такими фаховим напрямками: «Математика» – доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Конет І.М.; «Педагогіка, психологія, соціологія, українознавство, проблеми освіти і науки, молоді та спорту» – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання фізики та дисциплін технологічної освітньої галузі Атаманчук П.С.; «Літературознавство, мовознавство, мистецтвознавство та соціальні комунікації» – доктор філологічних наук, 88 професор, завідувач кафедри української мови Марчук Л.М.; «Охорона навколишнього середовища» – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та методики її викладання Любінська Л.Г.

Кафедра історії України продовжувала активно співпрацювати з відділами Інституту історії України та Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України щодо підготовки та захисту докторських і кандидатських дисертацій.

Під науковим консультуванням заступника директора Інституту історії України НАН України, доктора історичних наук, професора, члена-кореспондента НАН України Боряка Г. В. готується до друку монографія і рукопис дисертації випускник докторантури кафедри історії України 2016 року доцента Трубочанінова С. В.

Під науковим керівництвом директора Інституту історії України НАН України, доктора історичних наук, професора, академіка НАН України В.А. Смолія завершено рукопис кандидатської дисертації старшого викладача кафедри Степанкова В.В., яку було обговорено на кафедрі на початку 2018 р. на предмет рекомендації до захисту в спеціалізованій вченій раді.

Кафедра продовжувала активно співпрацювати з кафедрами історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету «Києво-Могилянська академія», Острозької національної академії, Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Хмельницького національного університету, Хмельницького університету регіонального управління і права, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету та іншими.

Кафедра всесвітньої історії співпрацювала з науковцями різних відділів Інституту історії України НАН України, зокрема професор Л.В. Баженов керував Центром дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України; професор В.С. Степанков входив до складу наукової ради журналу «Український історичний журнал», член редакційної колегії серійного видання збірника наукових праць «Україна в Центрально-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.)», член редакційної колегії єдиного закордонного історичного журналу «Український історик», професор С.А. Копилов є членом редколегії часопису «Славістичний альманах».

Теми кандидатських і докторських дисертацій аспірантів і викладачів кафедри, як правило, затверджуються Вченою радою Інституту історії України НАН України.

Кафедрою англійської мови здійснюється співпраця з кафедрою англійської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка, з кафедрою англійської мови Донецького національного університету (м. Вінниця).

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва спільно з Кам'янець-Подільським державним історичним музеєм-заповідником реалізують проект «Від забуття до відкриття», (презентування громадськості міста відреставрованих випускниками спеціальності «Реставрація творів мистецтва» живописних полотен з фондів музею).

Активною є співпраця кафедри із ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки, кафедрою образотворчого мистецтва факультету культури і мистецтв в контексті обміну викладачами для проходження стажування, участі у конференціях, рецензуванні наукової продукції.

Серед партнерів по співпраці також: Хмельницький обласний художній музей, Народний Дім міста Тернопіль, мистецький центр «Вернісаж міста Чернівці – спільна виставкова діяльність, круглі столи, семінари, конкурси студентських наукових робіт.

Члени кафедри долучилися до спільного проекту Краківського педагогічного університету імені Комісії національної освіти (інститут мистецтв, спеціальність «Художня освіта): «На пограниччях – аспекти візуальної комунікації спільноти». Керівником міжнародного проекту є проректор Краківського університету, професор Катажина Потирала. Координатором від Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка затверджено завідувача кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та

реставрації творів мистецтва професора, доктора мистецтвознавства Наталію Урсу (1-й етап проекту стартував у квітні 2018).

У рамках чинної Угоди між нашим ЗВО і Академією Музики, Театру та Образотворчих мистецтв, Кишинів (Молдова) триває процес реалізації Міжнародного проекту: «Мистецтво без кордонів». На цей час уже проведені майстер-класи з живопису та художньої обробки для студентів художніх спеціальностей нашого університету викладачами факультету образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і дизайну Дмитром Савицьким, Феліцією Савицькою, а також доктором мистецтвознавства і культурології, доцентом Яриною Савицькою-Барагін (художній розпис тканин та живопис). Майстер-класи відбулися з 2.07.2018 по 6.07.2018 року. За їх результатами були створені художні композиції, представлені пізніше на виставках, організованих кафедрою.

Кафедра долучилася до спільного проекту громади м. Мольберген, спілки німців міста Мольбергена, діаспори німців пострадянського простору «Kunst ohne Grenzen» (керівник І.А. Гуцул), який має на меті зближення культурних і соціальних взаємовідносин між молоддю Німеччини і України.

Кафедрою англійської мови здійснюється співпраця з кафедрою англійської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка, з кафедрою англійської мови Донецького національного університету (м. Вінниця), Спільно з ними проведено VI студентську міжнародну інтернет-конференцію «Англійська мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти», Кам'янець-Подільський, 12-20 квітня 2018 року, Всеукраїнську наукову Інтернет-конференцію «Текст і Дискурс: когнітивно-комунікативні перспективи» - Кам'янець-Подільський, 28-29 березня 2018 року.

Кафедра германських мов співпрацює з Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького, зокрема із кафедрою української і зарубіжної літератури Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Київським університетом імені Бориса Грінченка, зокрема із кафедрою української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій, Одеським національним університетом ім. І.І Мечникова, зокрема кафедрою зарубіжної літератури.

Плідною є співпраця кафедри із виконання угоди про співпрацю з Університетом Миколая Коперника в Торуні (та з Геттінгенським університетом імені Георга Августа (Німеччина - Department of Slavic Studies Faculty of Humanities Georg-August-Universität Göttingen).

Колектив факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології активно співпрацює із:

- Кам'янець-Подільською міською ПМПК;
- ПМПК Закарпатської області;
- дефектологічним факультетом закладу освіти “Білоруський державний педагогічний університет ім. Максима Танка”, Республіка Білорусь;
- Академією Спеціальної Педагогіки ім. Марії Гжегожевської, Республіка Польща;
- Інститутом спеціальної педагогіки АПН України;
- Інститутом корекційної педагогіки і психології Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова “Актуальні питання корекційної освіти”;
- Інституту корекційної педагогіки і психології Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова;
- Факультетом Педагогічних Наук Академії Спеціальної Педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві (Республіка Польща);

Кафедра корекційної педагогіки та інклюзивної освіти співпрацює з Інститутом спеціальної педагогіки АПН України, Інститутом корекційної педагогіки та психології Київського національного педагогічного університету; кафедрою корекційної освіти Херсонського державного університету; факультетом корекційної педагогіки і спеціальної психології Сумського державного педагогічного університету; Миколаївським національним університетом імені В.О. Сухомлинського; Донбаським державним педагогічним

університетом; кафедрою соціальної педагогіки і соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка; Хмельницьким інститутом соціальних технологій відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»; з факультетом здоров'я людини ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; Рівненським державним гуманітарним університетом; факультетом фізичної реабілітації Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»; Інститутами післядипломної освіти Хмельницької, Тернопільської, Чернівецької, Закарпатської обл.; Обласним управлінням освіти і науки Одеської області; Кам'янець-Подільською громадською організацією Центр психології та особистісного зростання «Гармонія», Вінницькою міською організацією соціального розвитку та становлення окремих мало захищених категорій молоді «Паросток», ПМПК Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради.

Співпраця реалізує шляхом участі у наукових конференціях, наданні допомоги при їх проведенні, підготовці публікацій, наукових консультаціях, участі у курсах підвищення кваліфікації, рецензуванні наукових праць, організації стажування.

Доктор педагогічних наук, професор С.П. Миронова є членом спеціалізованої Вченої Ради Д.26.053.14 в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова по захисту докторських і кандидатських дисертацій.

Колектив природничого факультету співпрацює з вітчизняними науково-дослідними установами, виробничими об'єктами, навчальними закладами, недержавними громадськими організаціями, що сприяє обміну досвідом, науковими ідеями, пропозиціями, думками щодо удосконалення навчального процесу, здійсненню спільних флористичних та систематичних досліджень та експедиційних виїздів, проведенню наукових досліджень та експертиз, обговоренню та вирішенню спільних наукових і навчальних проблем, розширенню можливостей плідної співпраці, а також проведенню спільних конференцій, семінарів, круглих столів.

Серед них:

- Національний природний парк «Подільські Товтри».
- Національний природний парк «Хотинський».
- Національний природний парк «Мале Полісся».
- Національний природний парк «Дермансько-Острозький».
- МЕНЦУМ (м. Кам'янець-Подільський).
- Кам'янець-Подільський ботанічний сад.
- Подільський аграрно-технічний університет.
- Ліцей № 18, м. Кам'янець-Подільський.
- ВАТ Кам'янець-Подільський електромеханічний завод.
- ВАТ «Подільський цемент».
- Полянська ЗОШ I-III ступенів Шепетівського району.
- ДП «Кам'янець-Подільське лісове господарство».
- ДП «Довжоцький спиртовий завод».
- ВАТ «Кам'янець-Подільський електромеханічний завод».
- Комунальне підприємство «Міськводоканал» Дунаєвецька міська рада.
- ТОВ санаторій «Товтри».
- ООО СЦ «Енерго-Арма» (м. Хмельницький).
- Національний авіаційний університет (м. Київ).
- Хмельницький національний університет.
- Хмельницький обласний краєзнавчий музей Міністерства культури України.
- Хмельницький обласний державний проектно-технологічний центр охорони родючості ґрунтів і якості продукції.
- Державний природознавчий музей НАН України (м. Львів).
- Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАНУ (м. Київ).
- Сумський національний аграрний університет.

- Львівський національний університет імені Івана Франка.
- Інститут екології Карпат НАН України (м. Львів).
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
- Національний аграрний університет (м. Київ).
- Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.
- Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького.
- Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
- Харківський національний педагогічний університет імені Г. Сковороди.
- Інститут проблем виховання АПН України, лабораторія екологічного виховання.
- Інститут біології тварин (м. Львів).
- Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (кафедра медико-біологічних та валеологічних основ охорони життя та здоров'я).
- Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.
- Інститут комунального господарства НАУ (м. Київ).
- Інститут зоології НАН України (м. Київ).
- Західноукраїнське орнітологічне товариство.
- Товариство охорони птахів України.
- Українське теріологічне товариство.
- Українське герпетологічне товариство.

Х. ЗАХОДИ, ЗДІЙСНЕНІ СПІЛЬНО З ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯМИ АБО КИЇВСЬКОЮ МІСЬКОЮ ДЕРЖАВНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ ТА СПРЯМОВАНІ НА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ НАУКОВЦІВ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ПОТРЕБ

Викладачам університету було присуджено премії імені Миколи Дарманського Хмельницької обласної державної адміністрації в галузі освіти та науки, за вагомий внесок у розвиток освіти та науки як на Хмельниччині, так і в усьому освітньому та науковому просторі України.

Так, лауреатом Хмельницької обласної премії імені Миколи Дарманського в галузі освіти і науки 2018 р. в номінації «Кращий науковець» стала професор кафедри теорії та методик початкової освіти, доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана педагогічного факультету з наукової роботи та інформатизації освітнього процесу Бахмат Н.В.

На XIII обласному конкурсі НДР у номінації:

- «Гуманітарні НДР» II премією було нагороджено доктора історичних наук, доцента Комарніцького О.Б.;
- II премією в номінації «Монографії і підручники» – доктора філологічних наук, доцента Рарицького О.А.;
- III премією в номінації «Гуманітарні НДР» – доктора історичних наук, професора Завальнюка О.М.
- Лауреатом премії імені П.В. Клименка в галузі архівознавства, історії та джерелознавства державного архіву Хмельницької області у листопаді 2018 р. став доктор історичних наук, доцент Федьков О.М.

У 2018 р. продовжено співпрацю історичного факультету із Державним архівом Хмельницької області (ДАХО) (директор В. Г. Байдич). Професор О.М. Завальнюк входить до складу упорядників серії видань: «Праці Державного Архіву Хмельницької області», що видаються Державним Архівом Хмельницької області, Хмельницькою обласною громадською організацією архівістів та дослідників Поділля. Професор кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін Ю.А. Хоптяр входить до складу колегії обласного архіву. У співпраці з ДАХО професори кафедри Філінюк А.Г., Завальнюк О.М., доценти Комарніцький О.Б., Мельник Е.М., Олійник С.В., старші викладачі Кліщинський П.В. і Сидорук С.А. продовжили роботу з виконання наукових проєктів: «Хмельниччина у період революції 1917-1921 рр.», «Хмельниччина у 1920 – 30 – ті рр.».

«Хмельниччина у період Другої світової війни».

Професор **кафедри української мови** Марчук Л. М. є членом топонімічної комісії при міській раді м. Кам'янця-Подільського, де бере участь у інформаційній роботі та засіданнях депутатського клубу щодо складання реєстру назв вулиць міста, які пропонуються до перейменування.

ХІ. ВІДОМОСТІ ЩОДО ПОЛІПШЕННЯ РІВНЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ДОСТУПУ ДО ЕЛЕКТРОННИХ КОЛЕКЦІЙ НАУКОВОЇ ПЕРІОДИКИ ТА БАЗ ДАНИХ ПРОВІДНИХ НАУКОВИХ ВИДАВНИЦТВ СВІТУ ПРО ПАТЕНТНО-ЛІЦЕНЗІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Бібліотека університету – це багатопрофільна інформаційна система, яка є активним складником освітнього середовища у якому студенти та викладачі мають змогу одержувати необхідну їм інформацію. Книгозбірня університету є важливим структурним підрозділом навчального закладу, а її інформаційний ресурс повинен відповідати Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотеки університету здійснюється 4 загально-бібліотечними відділами: інформаційно-бібліографічним, відділом комплектування та наукової обробки документів, відділом електронних інформаційних ресурсів і відділом абонементів та читальних залів, який складається з 4 абонементів та 8 читальних залів (на 542 посадкових місць). На кожному територіально віддаленому факультеті університету працюють бібліотечні підрозділи, у яких зосереджено галузеву літературу, підбрану у відповідності до навчальних планів і напрямів підготовки здобувачів вищої освіти. Крім того функціонує читальний зал на 12 посадкових місць на кафедрі військової підготовки офіцерів запасу.

Фонд бібліотеки університету потужний та унікальний за своїм складом. Станом на 31.12.2018 р. він налічує 1096399 документів, з них: наукових видань – 451482 прим., навчальних – 496805 прим., іншої літератури – 148112 прим. Упродовж 2018 року бібліотечний фонд поповнився на 4766 примірників з них: книг – 3798 прим.; 237 – автореферати; 6 – дисертацій; 710 – примірників журналів та 21 комплекти газет. На 2019 рік передплачено 87 найменувань періодичних видань.

Сьогодні у бібліотеці сконцентровані всі засоби для пошуку і представлення інформації та надання доступу до неї: електронний каталог (ЕК), інституційний репозитарій, повнотекстові внутрішні та зовнішні БД, доступ до світових джерел інформації.

Базовим власним електронним ресурсом є Електронний каталог. Над ЕК працює весь колектив бібліотеки: вносяться нові надходження, проходить процес редагування занесених бібліографічних записів. Обсяг ЕК на 31.12.2018 року становить 510342 бібліографічних записи. Наповнюються та функціонують бази «Читачі», «Праці викладачів», «Красознавча картотека», «Моніторинг книгозабезпечення», «Ресурси відкритого доступу», «Періодичні видання», «Рідкісні та цінні видання», «Нові надходження літератури», «Творчий доробок бібліотеки», «Повнотекстова БД», «Статті періодичних видань», «Статті наукових збірників», «Дисертації», «Автореферати дисертацій», «Випускні кваліфікаційні роботи», «Репозитарій ElarKPNU», «ЗВЕК», «Науковці Хмельниччини» тощо.

У бібліотеці функціонує читальний зал електронної бібліотеки (ЧЗЕБ), оснащений 13 персональними комп'ютерами та багатофункціональним пристроєм. Фонд ЧЗЕБ складає 818 дисків, 46234 електронних документів, у тому числі 23000 доступні користувачам у локальній мережі.

В університеті функціонує інституційний репозитарій ElarKPNU, який представлено у ROAR, Open DOAR, Google Академія та основним призначенням якого є накопичення, систематизація й зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства. В 2018 році репозитарій університету поповнився 40 працями, загальна кількість документів у ньому становить 1820 найменувань.

Колектив бібліотеки працює у напрямку інтеграції власних інформаційних ресурсів з ресурсами інших бібліотек. Електронний каталог інтегрується з відповідними ресурсами бібліотек ЗВО Хмельницької області. Спільно з науковою бібліотекою Хмельницького національного університету, Хмельницькою обласною науковою бібліотекою для юнацтва, бібліотекою Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, бібліотекою Хмельницького торговельно-економічного університету формується Зведений електронний каталог (ЗВЕК). Бібліотекарями редагуються бібліографічні записи ЕК та надсилаються до наукової бібліотеки Хмельницького національного університету. Таким чином до ЗВЕК передано 42076 назв видань.

З науковою бібліотекою Хмельницького національного університету ведеться Зведена електронна база (ЗвЕБ) «Науковці Хмельниччини». Протягом 2018 р. у ЗвЕБ редагровано біобібліографічні відомості про 51-го доктора наук та професора університету.

Протягом 2018 року відвідувачі бібліотеки мали передплатений доступ до наукометричної бази «Scopus». Упродовж року в наукометричній базі проведено 896 сесій пошуку та переглянуто 913 записів. У грудні 2018 р. університет отримав доступ до наукометричної бази Web of Science. На даний час ведеться робота зі створення профілю університету в базі Web of Science. Фахівцями відділу електронних інформаційних ресурсів та читального залу електронної бібліотеки забезпечено проведення серії занять (вебінарів) про можливості ресурсів наукометричних баз та про пошук, підбір і аналіз наукових видань у наукометричних базах для публікації власних досліджень. Окрім того, на веб-сайті бібліотеки представлено 54 закордонних та 40 українських повнотекстових електронних ресурсів відкритого доступу, які включають в себе електронні версії книг, статей з періодичних видань та інших матеріалів.

У бібліотеці функціонує веб-сайт, який є своєрідним вікном до паперових та електронних ресурсів, надає користувачам доступ до електронного каталогу, повнотекстових видань, інституційного репозитарію, новинок літератури, інформації про періодичні видання, місце їх зберігання, баз даних вітчизняних та іноземних наукових видань. У рубриках розміщено корисну інформацію стосовно інформаційних ресурсів бібліотеки, її діяльності, корисні посилання на ресурси інших бібліотек, відомості про культурно-освітні заходи та віртуальні виставки. Бібліотека репрезентує свою діяльність у соціальних мережах «Google+» та «Facebook». Робота у соціальних мережах дозволяє своєчасно інформувати різні групи користувачів про діяльність бібліотеки.

У своїй роботі бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка все більш орієнтується на електронні засоби комунікації та йде шляхом інновацій. Для максимального задоволення інформаційних потреб користувачів бібліотеки функціонує віртуальна довідкова служба, роботу якої забезпечує інформаційно-бібліографічний відділ. На сайті бібліотеки користується попитом послуга – «Віртуальне визначення УДК та ББК», що сприяла визначенню індексу для 228 наукових робіт.

Бібліотека університету здійснює значну культурно-просвітницьку роботу, яка спрямована на формування у студентів національно-патріотичної позиції, поглиблення фахових знань та задоволення інформаційних потреб. У роботі використовуються різні форми та інноваційні методи діяльності. Упродовж 2018 року в бібліотеці розроблено 192 тематичні виставки (експоновано 4891 документів), в тому числі – 34 віртуальних (експоновано документів – 567) та 28 постійнодіючих, проведено 28 масових заходів та створено 46 бібліографічних оглядів.

Колектив бібліотеки виконує й певний обсяг наукової роботи. 27-28 вересня 2018 р. на базі книгозбірні університету організовано та проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Університетські бібліотеки: історія, досвід та перспективи розвитку» до 100-річчя від дня заснування бібліотеки університету за матеріалами якої опубліковано збірник «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Бібліотекознавство. Книгознавство. Вип. 5». Взято участь у наукових форумах різного рівня.

Упродовж 2018 р. працівниками бібліотеки опубліковано близько 20 наукових статей, підготовлено 5 бібліографічних покажчиків, інформ-реліз заходів бібліотеки до 100-річчя заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Рекомендації з пошуку публікацій та видань, що індексуються наукометричними базами даних. Частина покажчиків підготовлена лише в електронному варіанті та розміщена на веб-сайті бібліотеки.

Університет приймає активну участь у проєкті «Наукова періодика України», який є загальнодержавною технологічною платформою на базі Open Journal Systems (OJS), що забезпечує для наукових періодичних видань України процеси редакційного опрацювання, публікації, післяпублікаційної підтримки.

Базовий пакет послуг технічного та консультаційного супроводу сайтів на платформі «Наукова періодика України» для журналів відкритого доступу є безкоштовним. За допомогою даного проєкта реалізовано ряд наукових видань університету.

З 2015 року активно впроваджується АСК «ВНЗ». Даний програмний продукт забезпечує створення ОПП, НП, РНП, екзаменаційних відомостей успішності студентів, розкладу занять, який генерується на офіційному сайті університету (kpmu.edu.ua).

В університеті застосовується система управління навчанням MOODLE (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище). Програма надає можливість проєктувати, створювати та керувати інформаційно-навчальними ресурсами навчального закладу.

ХІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНІ РОБОТИ, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ НА КАФЕДРАХ У МЕЖАХ РОБОЧОГО ЧАСУ ВИКЛАДАЧІВ

На всіх 40 кафедрах університету затверджено колективні та індивідуальні теми наукових досліджень, які зафіксовано в планах роботи кафедри та в індивідуальних планах викладачів. Виконання планів науково-дослідної роботи фіксується у погодинному вимірі відповідно до обсягу навчально-педагогічного навантаження.

У таблиці подано перелік тем НДР, зареєстрованих в УкрІНТЕІ.

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	ПІБ	Тема	Термін дії
Кафедра всесвітньої історії (Степанков Валерій Степанович)			
1.	Баженов Лев Васильович	Регіональна історія України в польській історіографії XIX – на початку XX століття	12.2016 – 12.2021
2.	Боровець Іван Іванович	Словацьке питання на міжнародній арені (1914-1947 рр.)	12.2016 – 12.2021
3.	Верстюк Володимир Вікторович	Політичне життя та соціально-економічний розвиток Гетьманщини середини XVII ст. в оцінці М. Костомарова	12.2016 – 12.2021
4.	Газін Володимир Прокопович	Україна в світовій політиці сучасності	12.2016 – 12.2021
5.	Гуменюк Анатолій Олексійович	Міста Правобережної України (1861 – 1914 рр.)	12.2016 – 12.2021
6.	Дубінський Володимир Анатолійович	Аграрне питання кінця XIX – початку XX ст. в українській історіографії сучасного періоду	12.2016 – 12.2021
7.	Опря Ігор Анатолійович	Християнські конфесії у контексті релігійної політики російської влади у Правобережній Україні (60-ті роки XIX ст. – 1917 р.)	12.2016 – 12.2021
8.	Степанков Валерій Степанович	Пилявецька битва 1648 р.	12.2016 – 12.2021
9.	Юга Олександр Анатолійович	Українська політика правлячої еліти Речі Посполитої в середині XVII ст. (1648 – перша половина 1659 рр.)	12.2016 – 12.2021
Кафедра історії України (Філінюк Анатолій Григорович)			
10.	Філінюк Анатолій	Проблема історії суспільних змін і трансформацій в	12.2016 – 12.2021

	Григорович	Україні від найдавніших часів до сьогодення	
Кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін (Рибак Іван Васильович)			
11.	Гуцал Анатолій Федорович	Дослідження пам'яток раннього залізного віку та території Середнього Подністрів'я	12.2016 – 12.2021
Кафедра філософських дисциплін (Найчук Антон Віталійович)			
12.	Ганаба Світлана Олександрівна	Методологічні засади й орієнтири розвитку філософії дидактики	12.2016 – 12.2021
13.	Плахтій Маріанна Петрівна	Логіка в Україні ХХ століття	12.2016 – 12.2021
14.	Волковинський Сергій Олександрович	Філософія природи як доцільне формування екологічної свідомості	12.2016 – 12.2021

ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ

№	ПІБ	Тема НДР	Термін дії
Кафедра української мови (Марчук Людмила Миколаївна)			
15.	Марчук Людмила Миколаївна	Дослідження сучасного стану стилістичної системи української мови як національної	05.2013 – 05.2018
16.	Марчук Людмила Миколаївна	Когнітивні та прагматичні особливості українського художнього дискурсу ХХІ століття.	12.2016 – 12.2021
17.	Коваленко Борис Олексійович	Мовний ареал Поділля у часі та просторі.	12.2016 – 12.2021
Кафедра історії української літератури і компаративістики (Рарицький Олег Анатолійович)			
18.	Рарицький Олег Анатолійович (Кудрявцев Михайло Григорович)	Проблеми традицій і новаторства в українській літературі: компаративні аспекти	12.2016 – 12.2021
19.	Щегельський Валерій Васильович	Народна культура Поділля у контексті національного відродження України	12.2016 – 12.2021
Кафедра журналістики (Волковинський Олександр Сергійович)			
20.	Волковинський Олександр Сергійович	Текст як основна одиниця комунікації	12.2016 – 12.2021

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

№	ПІБ	Тема НДР	Термін дії
Кафедра германських мов і зарубіжної літератури (Кеба Олександр Володимирович)			
21.	Кеба Олександр Володимирович	Поетика і типологія літературних жанрів	06.2016 – 05.2021
Кафедра слов'янської філології та загального мовознавства (Абрамович Семен Дмитрович)			
22.	Абрамович Семен Дмитрович	Актуальні проблеми сучасної слов'янської філології	12.2016 – 12.2021
Кафедра німецької мови (Казимір Валентина Олександрівна)			
23.	Казимір Валентина Олександрівна	Мова та мовлення: лінгвокультурологічний, комунікативний та дидактичний аспекти мовлення	12.2016 – 12.2021
Кафедра іноземних мов (Уманець Антоніна Володимирівна)			
24.	Уманець Антоніна Володимирівна	Актуальні проблеми дослідження та методика викладання іноземних мов професійного спрямування	12.2016 – 12.2021
Кафедра англійської мови			

(Галайбіда Оксана Василівна)			
25.	Галайбіда Оксана Василівна (Халупко Володимир Пилипович)	Англомовний дискурс у парадигмі лінгвістики та методики навчання іноземних мов.	12.2016 – 12.2021

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	ПІБ	Тема	Термін дії
Кафедра математики (Теплінський Юрій Володимирович)			
26.	Конет Іван Михайлович	Сучасні проблеми аналізу та математичної фізики	05.2013 – 05.2018
Кафедра фізики (Криськов Цезарій Андрійович)			
27.	Криськов Цезарій Андрійович	Технологія синтезу матеріалів для електроніки	05.2013 – 05.2018
28.	Поведа Руслан Анатолійович	Комп'ютерні моделі спектрів сполук	05.2013 – 05.2018
Кафедра методики викладання фізики та ДТОГ (Атаманчук Петро Сергійович)			
29.	Атаманчук Петро Сергійович	Теоретичні і практичні основи управління процесами компетентнісного становлення майбутнього учителя фізико-технологічного профілю	12.2016 – 12.2021
Кафедра інформатики (Федорчук Володимир Анатолійович)			
30.	Верлань Анатолій Федорович	Математичне моделювання в задачах керування технологічними процесами	05.2013 – 05.2018

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

	ПІБ	Тема	Термін дії
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи (Баженова Стефанія Едуардівна)			
31.	Баженова Стефанія Едуардівна	Історико-культурні географічні та економічні аспекти розвитку туризму на прикладі Хмельниччини	12.2016 – 12.2021
32.	Баженова Стефанія Едуардівна	Юзеф Ролле і Україна	12.2016 – 12.2021
Кафедра економіки підприємства (Яцишина Ірина Володимирівна)			
33.	Яцишина Ірина Володимирівна (<u>Каньоса Микола Іванович</u>)	Особливості функціонування і прогнозування розвитку суб'єктів господарювання в сучасних умовах	05.2013 – 05.2018 2010-2014
Кафедра управління персоналом та економіки праці (Лотоцький Іван Іванович)			
34.	Лотоцький Іван Іванович	Розвиток соціально-трудових відносин в сучасній економіці України	12.2016 – 12.2021

ПРИРОДНИЧИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	ПІБ	Тема НДР	Термін дії
Кафедра екології (Любинський Олександр Іванович)			
35.	Любинський Олександр Іванович	Еколого-генетичний, біологічний, хімічний, фізико- географічний моніторинг біорізноманіття Поділля і Буковини	06.2016 – 05.2021

Кафедра біології та методики її викладання (Любінська Людмила Григорівна)			
36.	Любінська Людмила Григорівна	Антропогенна трансформація біорізноманіття НПШ «Подільські товтри», моніторинг та менеджмент	05.2013 – 05.2018

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

№	ПІБ	Тема НДР	Термін дії
Кафедра теорії і методики фізичного виховання (Архипов Олександр Анатолійович)			
37.	Бабюк Сергій Миколайович (Солопчук Микола Сергійович)	Психолого-педагогічні основи оптимізації навчально-виховного процесу з фізичного виховання в школі та вищому навчальному закладі	05.2013 – 05.2018
23. Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання (Христич Тамара Миколаївна)			
38.	Жигульова Евеліна Олександрівна	Теоретичні та методичні засади формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичного виховання та основ здоров'я	05.2013 – 05.2018
Кафедра легкої атлетики з методикою викладання (Гурман Леонід Дмитрович)			
39.	Гурман Леонід Дмитрович	Особливості підготовки спортсменів-легкоатлетів на різних етапах багаторічного тренування	06.2016 – 05.2021
Кафедра фізичного виховання (Солопчук Дмитро Миколайович)			
40.	Солопчук Дмитро Миколайович	Теоретико-методичні основи залучення студентської та учнівської молоді до оздоровчої рухової активності	06.2016 – 05.2021

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	ПІБ	Тема НДР	Термін дії
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва (Урсу Наталія Олексіївна)			
41.	Урсу Наталія Олексіївна	Сучасна інтерпретація традиційних видів і жанрів європейського образотворчого мистецтва в українському полікультурному просторі: мистецтвознавчий аналіз і практична реалізація	05.2013 – 05.2018
Кафедра музичного мистецтва (Печенюк Майя Антонівна)			
42.	Печенюк Майя Антонівна	Сучасні проблеми загально педагогічної й методичної підготовки вихователів дитячих навчальних закладів та вчителів початкових класів	05.2013 – 05.2018
43.	Яропуд Зіновій Петрович	Музично-теоретична і практична спрямованість професійної підготовки студентів спеціальності «Музика»	05.2013 – 05.2018
44.	Лабунець Віктор Миколайович	Інструментальна підготовка майбутнього вчителя музики у системі вищої освіти	05.2013 – 05.2018 2010-2014
Кафедра мовознавчих дисциплін (Гудима Наталія Василівна)			
45.	Гудима Наталія Василівна (Карпалюк Валентина Семенівна)	Засоби увиразнення зв'язного мовлення молодших школярів	05.2013 – 05.2018
Кафедра педагогіки дошкільної, початкової, середньої і вищої освіти та управління навчальним закладом (Кучинська Ірина Олексіївна)			
46.	Кучинська Ірина Олексіївна	Теоретико-методичне обґрунтування оптимізації навчально-виховного процесу студентської молоді у ВНЗ	12.2016 – 12.2021
47.	Гурський Володимир Агафангелович	Українізація освіти у I-ій третині XX століття	06.2016 – 05.2021

48.	Дутко Олена Миколаївна	Сучасні проблеми формування професійної компетентності майбутніх вчителів загальноосвітньої школи у ВНЗ	06.2016 – 05.2021
49.	Кучинська Ірина Олексіївна	Теоретико-методичне обґрунтування оптимізації навчально-виховного процесу студентської молоді у ВНЗ	06.2016 – 05.2021
50.	Ковальчук Геннадій Петрович	Трудове виховання школярів у загальноосвітніх закладах України в першій половині ХХ ст.	06.2016 – 05.2021
51.	Лебідь Інна Юхимівна	Особливості управління національною школою і педагогікою в Українській Народній Республіці	06.2016 – 05.2021
52.	Поліщук Світлана Вікторівна	Шляхи удосконалення навчально-виховного процесу у вищій та середній школі	06.2016 – 05.2021
53.	Сесак Іван Васильович	Освіта у Правобережній Україні в кінці ХVІІІ – на початку ХХ століття	06.2016 – 05.2021
54.	Федорчук Вікторія Вікторівна	Педагогічні технології як засіб професійної підготовки майбутнього вчителя	06.2016 – 05.2021
Кафедра теорії та методик дошкільної і початкової освіти (Бабюк Тетяна Йосипівна)			
55.	Бабюк Тетяна Йосипівна	Сучасні проблеми загальнопедагогічної й методичної підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів і вчителів початкових класів	06.2016 – 05.2021
56.	Борейко Олександр Станіславович (Моцик Неоніла Дмитрівна)	Удосконалення навчально-виховного процесу вивчення математики в початковій школі	05.2013 – 05.2018 2010-2014

ФАКУЛЬТЕТ КОРЕКЦІЙНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

№	ПІБ	Тема НДР	Термін дії
Кафедра психології освіти (Дуткевич Тетяна Вікторівна)			
57.	Савицька Ольга Вікторівна	Психологічне забезпечення інноваційних процесів у вищій освіті	05.2013 – 05.2018
Кафедра загальної та практичної психології (Онуфрієва Ліана Анатоліївна)			
58.	Онуфрієва Ліана Анатоліївна	Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин	06.2016 – 05.2021
33. Кафедра психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи (Вержиховська Олена Миколаївна)			
59.	Михальський Анатолій Володимирович	Вивчення психологічних особливостей розвитку дітей з різними нозологіями	05.2013 – 05.2018
60.	Вержиховська Олена Миколаївна	Удосконалення змісту роботи у спеціальних закладах	05.2013 – 05.2018 2010-2014
Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи (Мельник Людмила Пилипівна)			
61.	Мельник Людмила Пилипівна	Особливості впровадження сучасних технологій діяльності в роботі фахівців соціальної сфери	06.2016 – 05.2021
Кафедра корекційної педагогіки та інклюзивної освіти (Миронова Світлана Петрівна)			
62.	Миронова Світлана Петрівна	Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями психофізичного розвитку в спеціальній та інклюзивній освіті	06.2016 – 05.2021

Науково-дослідна робота, що виконується на кафедрах в межах робочого часу викладачів регламентується Положенням про організацію наукової і науково-технічної діяльності у К-ПНУ імені Івана Огієнка від 23.06.2016 року. Згідно якого, науково-дослідна робота кафедр є інтелектуальною творчою діяльністю, спрямованою на одержання і

використання нових знань. Основними її формами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження, а також інші роботи пов'язані з доведенням наукових і науково-технічних питань до стадії практичного їх використання.

За результатами НДР кафедрами впродовж звітнього періоду опубліковано 48 монографій (47 в Україні, 1 за кордоном), більше 100 підручників та навчальних посібників, 1840 статей у фахових, закордонних виданнях, у тому числі журналах і збірниках зареєстрованих у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science, Index Copernicus та ін.).

ХІІІ. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДОСЛІДЖЕНЬ

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, рік випуску, фірма-виробник, країна походження	Науковий(і) напрями та структурний(і) підрозділ(и) для якого (яких) здійснено закупівлю	Вартість, тис. грн.
1	2	3	5
1.	Картридж для лазерного принтера CANON, ФОП Вишневецький В.М., 2018 р.	Фізико-математичний факультет, мат. від. Білик О.В.	1100
2.	Матриця з верхньою кришкою для ноутбука ASUS X 507, ФОП Вишневецький В.М., 2018 р.	Фізико-математичний факультет, мат. від. Білик О.В.	2980
3.	Материнська плата з нижньою кришкою для ноутбука ASUS X 507, ФОП Вишневецький В.М., 2018 р.	Фізико-математичний факультет, мат. від. Білик О.В.	4195
4.	Модуль оперативної пам'яті 4Gb DDR4, ФОП Вишневецький В.М., 2018 р.	Фізико-математичний факультет, мат. від. Білик О.В.	1120
5.	Накопичувач HDD 2.50 1 Тб, ФОП Вишневецький В.М., 2018 р.	Фізико-математичний факультет, мат. від. Білик О.В.	1450
	Разом		10845

XIV. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність К-ПНУ імені Івана Огієнка є невід'ємною складовою освітньої діяльності і спрямована на здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх орієнтацію на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу, застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців з вищою освітою, формування сучасного наукового кадрового потенціалу, здатного забезпечити розробку та впровадження інноваційних наукових розробок.

Упродовж 2018 року колектив університету продовжував працювати за такими пріоритетними тематичними напрямками: теоретичні і технологічні аспекти управління пізнавальною діяльністю в навчанні природничо-математичних та технологічних дисциплін; проблеми демографічної політики, розвитку людського потенціалу та формування громадянського суспільства; державно-політичний розвиток України; джерелознавство та історіографія історичного краєзнавства і регіональних досліджень Правобережної України; духовні, національні, соціальні аспекти української літератури; національні засади художнього навчання і виховання; актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин; впровадження новітніх педагогічних технологій у корекційну освіту; збереження навколишнього середовища (довкілля) та сталий розвиток; нові комп'ютерні засоби та технології інформатизації суспільства; вітчизняні і міжнародні практики в галузі інформаційної політики та інформаційного обміну; нові речовини і матеріали; розробка ефективних методів розв'язання екстремальних задач теорії наблизень та задач оптимізації; аналітичні та якісні методи дослідження диференціальних, інтегральних та різницевих рівнянь.

Водночас, в організації науково-дослідної роботи мають місце певні недоліки та невирішені проблеми. Серед них:

- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти Університету;

- продовження роботи з налагодження зв'язків з іноземними ЗВО для організації програм міжнародної академічної мобільності, оформлення відповідних документів і договорів; сприяння участі студентів, аспірантів, науково-педагогічних працівників Університету в міжнародних програмах академічних обмінів; активізація роботи із запровадження англійських курсів і програм фахових дисциплін, узгодження навчальних програм із партнерами Університету, що сприяло б підвищенню рівня академічної мобільності студентів, впровадженню програми «Подвійний диплом»;

- активізація участі науковців Університету в міжнародних, державних, регіональних конкурсах науково-дослідних робіт, у сучасних наукових проектах, отриманні грантів тощо;

- забезпечення широкого представлення результатів науковців Університету в наукометричних базах даних;

- підвищення ефективності НДР науково-педагогічних працівників Університету, які завершили навчання в аспірантурі і докторантурі, але не подали дисертації до захисту;

- розробка програм підготовки та атестації викладачів Університету щодо володіння іноземними мовами на рівні B2;

- продовження роботи із забезпечення захисту прав інтелектуальної власності на результати наукової та науково-технічної діяльності, здійснення комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності через отримання свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір викладачами Університету, трансферу технологій та ін.

XV. НАУКОВІ ШКОЛИ

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИОГРАФІЇ XVIII-XX СТ.

Наукову школу засновано у 1991 році.

Керівники: доктор історичних наук, професор *Коваленко Леонід Антонович* (1973-1985 рр.); доктор історичних наук, академік НАН України *Смолій Валерій Андрійович* (1986-1993рр.); доктор історичних наук, професор *Кукурудзяк Микола Григорович* (1993-1999рр.); доктор історичних наук, професор *Копилов Сергій Анатолійович* (з 2000 р.)

ЛІТЕРАТУРНИЙ ТЕКСТ У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРИ: ПРОБЛЕМИ РЕЦЕПЦІЇ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ

Наукову школу засновано у 1991 році.

Керівник: доктор філологічних наук, професор, академік АНВО України *Абрамович Семен Дмитрович*.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1648-1676 РР. ТА ГЕТЬМАНЩИНИ (ДРУГА ПОЛОВИНА XVII-XVIII СТ.)

Наукову школу засновано у 1993 році.

Керівники: доктор історичних наук, професор, академік НАН України, Заслужений діяч науки і техніки України *Смолій Валерій Андрійович*, доктор історичних наук, професор, академік УАІН, Заслужений працівник освіти України *Степанков Валерій Степанович*.

ІСТОРІЯ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ НАПРИКІНЦІ XVIII – НА ПОЧАТКУ XX СТ.

Наукову школу засновано у 2013 році.

Керівник: доктор педагогічних наук, професор, академік АНВО України, заслужений діяч науки і техніки України Філінюк Анатолій Григорович

ТЕОРЕТИКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наукову школу засновано у 1993 році

Керівник: доктор педагогічних наук, професор, академік АНВО України, Заслужений працівник освіти України *Атаманчук Петро Сергійович*.

АНАЛІТИЧНІ ТА ЯКІСНІ МЕТОДИ В ТЕОРІЇ ЕВОЛЮЦІЙНИХ РІВНЯНЬ

Наукову школу засновано у 1993 році.

Керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України *Теплінський Юрій Володимирович*.

ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ТА РЕГІОНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Наукову школу засновано у 1995 році.

Засновник школи: доктор історичних наук, професор, академік АНВШ України і УАІН, Заслужений працівник освіти України *Винокур Іон Срульович*.

Керівник: доктор історичних наук, професор, академік УАІН України, лауреат Всеукраїнської Премії імені Дмитра Яворницького *Баженов Лев Васильович*.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ

Наукову школу засновано у 1996 році.

Засновники школи: доктор філологічних наук, професор Тараненко Олександр Онисимович, кандидат філологічних наук, професор *Ткачук Петро Єфремович*.

Керівник: доктор філологічних наук, професор *Марчук Людмила Миколаївна*.

ТЕКСТ ЯК ОСНОВНА ОДИНИЦЯ КОМУНІКАЦІЇ

Наукову школу засновано у 1997 році.

Засновник школи: доктор філологічних наук, професор, академік АНВШ України, Заслужений працівник освіти України *Свідер Полікарп Іванович*.

Керівник: доктор філологічних наук, професор *Волковинський Олександр Сергійович*.

ПРОБЛЕМА ТРАДИЦІЙ ТА НОВАТОРСТВА В ЛІТЕРАТУРІ: КОМПАРАТИВНІ АСПЕКТИ

Наукову школу засновано у 1998 році.

Засновники школи: доктор філологічних наук, професор *Кудрявцев Михайло Григорович*.

Керівник: доктор філологічних наук, доцент *Рарицький Олег Анатолійович*

УКРАЇНА НАПРИКІНЦІ ХІХ ст. - ХХ ст.

Наукову школу засновано у 1999 році.

Керівник: доктор історичних наук, професор, академік АН ВО України, Заслужений працівник освіти України *Завальнюк Олександр Михайлович*.

РОЗВИВАЛЬНІ ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Наукову школу засновано у 2003 році.

Керівник: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор *Єдинак Геннадій Анатолійович*.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ТА ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ

Наукову школу засновано у 2003 році.

Керівник: доктор педагогічних наук, професор *Миронова Світлана Петрівна*.

ХУДОЖНЯ СПАДЩИНА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Наукову школу засновано у 2004 році.

Засновник і керівник школи: доктор мистецтвознавства, професор *Урсу Наталія Олексіївна*.

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РОСЛИННОГО ПОКРИВУ ПОДІЛЛЯ ТА ЙОГО АНТРОПІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Наукову школу засновано у 2011 році.

Засновник школи: доктор біологічних наук, професор *Балашов Лев Сергійович*.

Керівник: доктор біологічних наук, професор *Любінська Людмила Григорівна*.

МАТЕМАТИЧНЕ І КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ФІЗИЧНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Наукову школу засновано у 1993 році

Керівники: доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України *Верлань Анатолій Федорович*; доктор технічних наук, професор *Федорчук Володимир Анатолійович*.

ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Наукову школу засновано у 2018 році

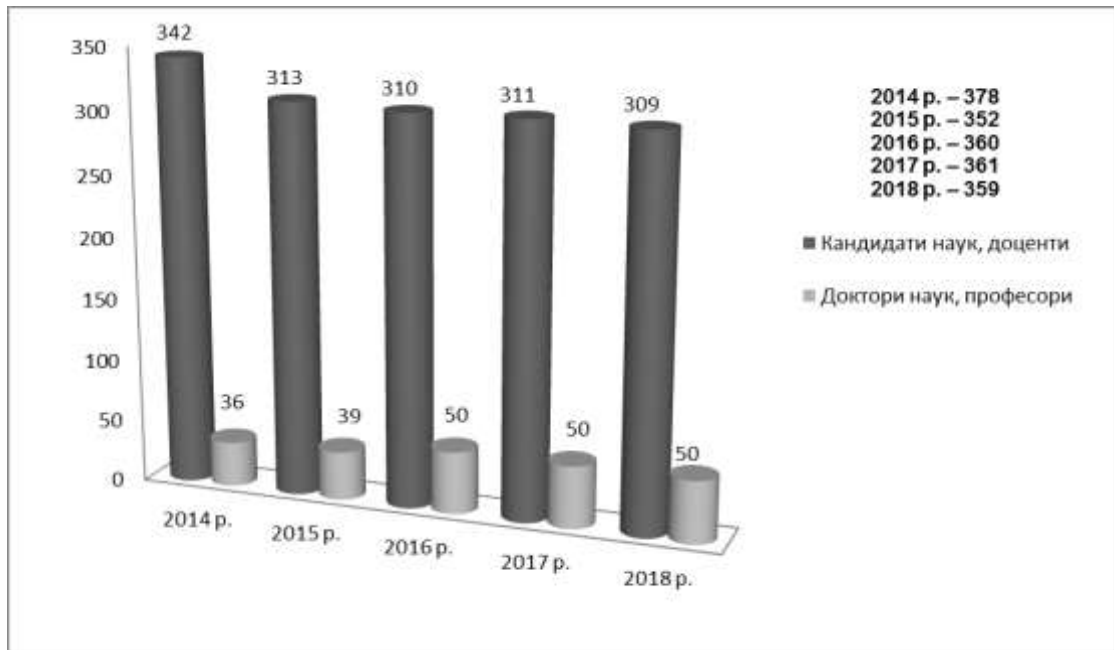
Керівник: доктор економічних наук, професор *Ящишина Ірина Володимирівна*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

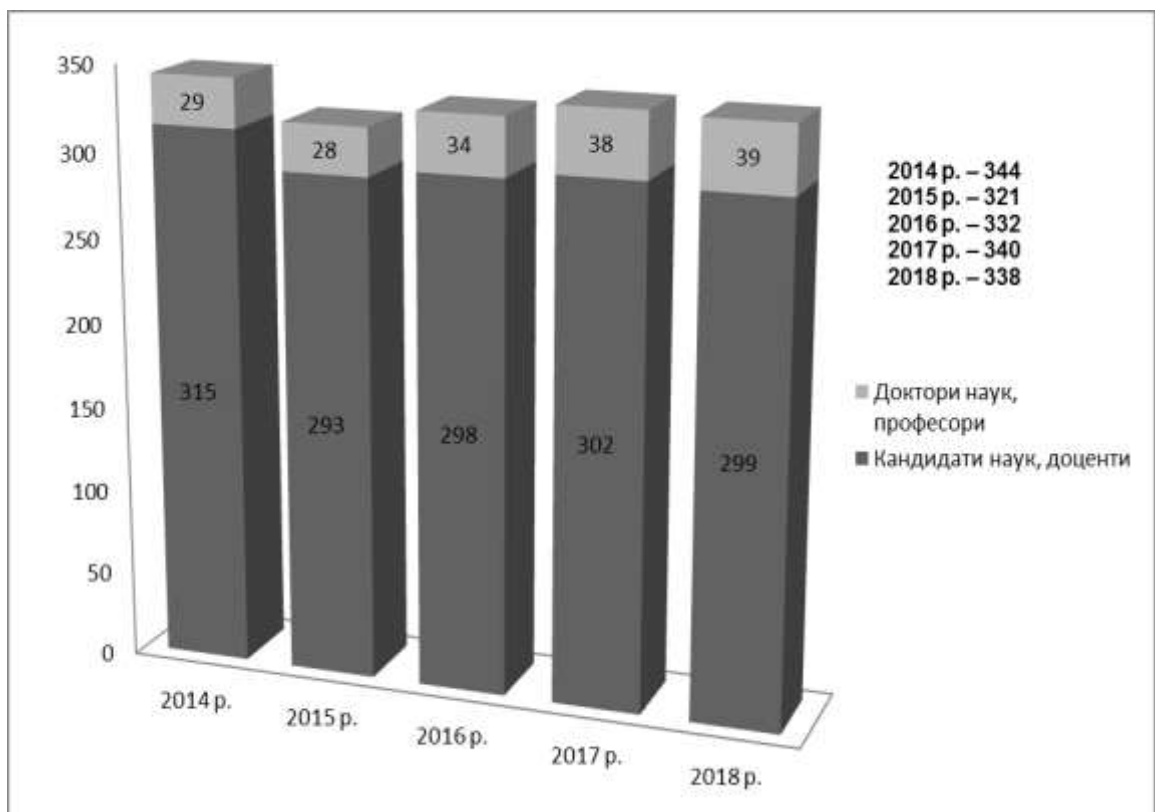
Наукову школу засновано у 1993 році.

Керівники: доктор педагогічних наук, професор *Лабунець Віктор Миколайович*; кандидат педагогічних наук, професор *Печенюк Майя Антонівна*

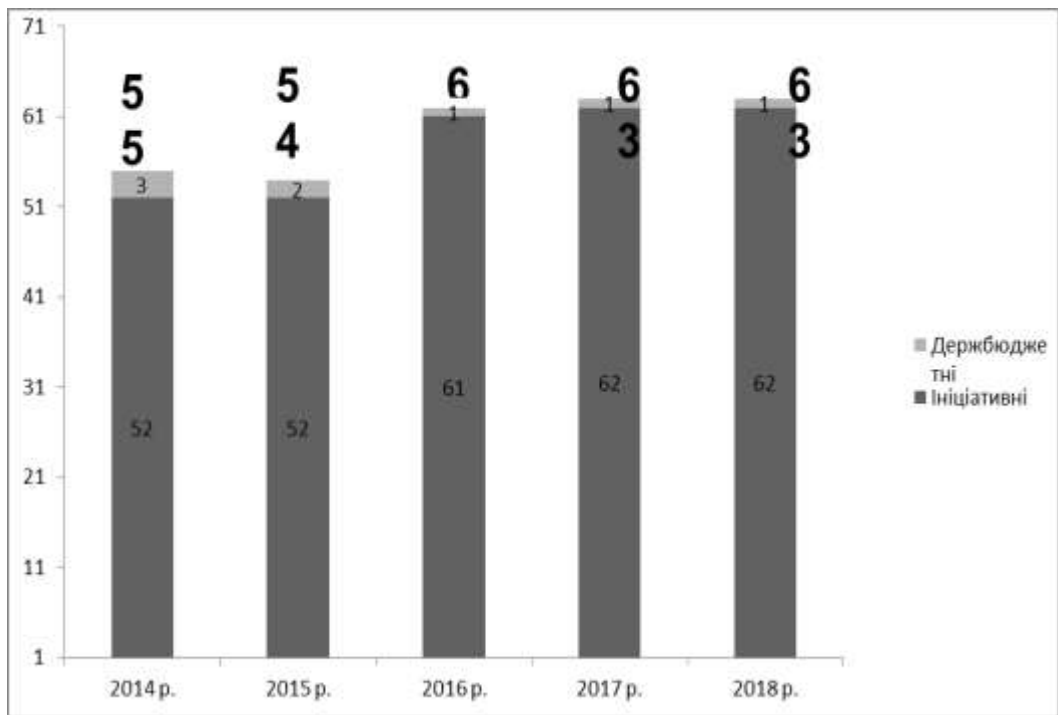
XVI. ДОДАТКИ

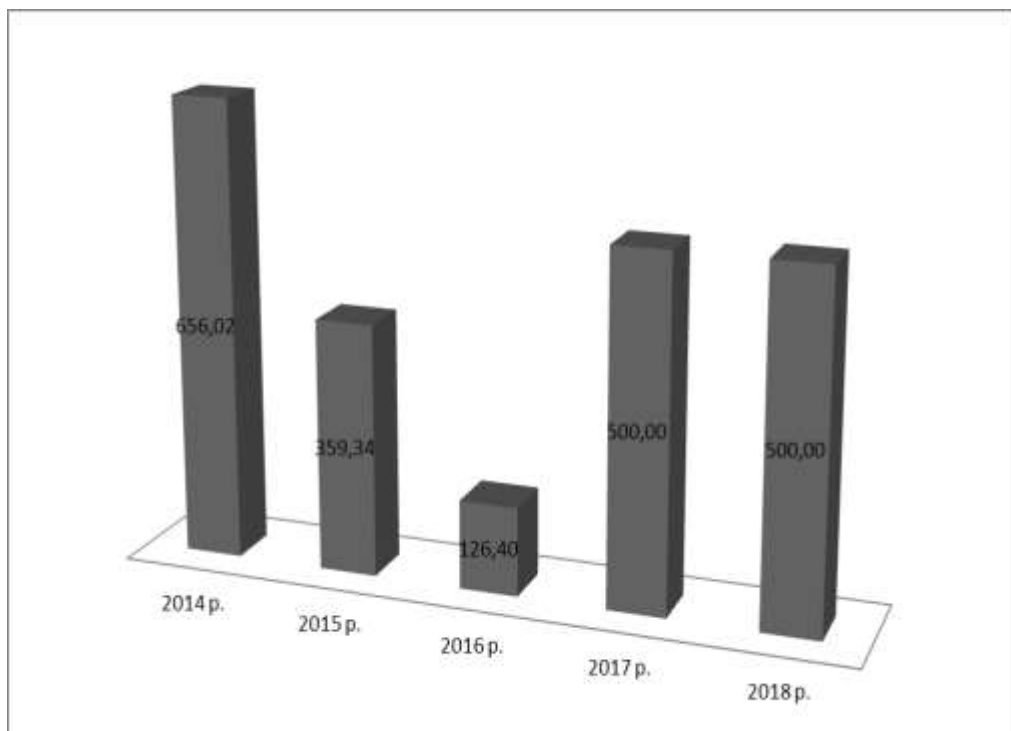
Рис. 1. Кількість викладачів (штатних і сумісників) з науковими ступенями і вченими званнями

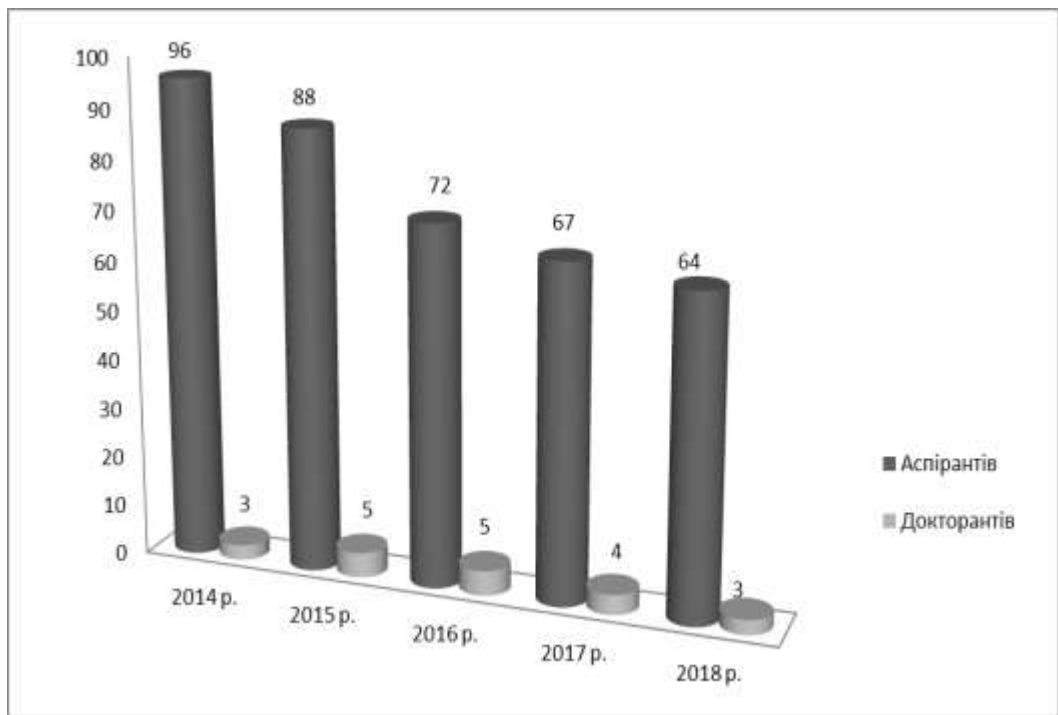
Рис. 2. Кількість штатних викладачів з науковими ступенями і вченими званнями

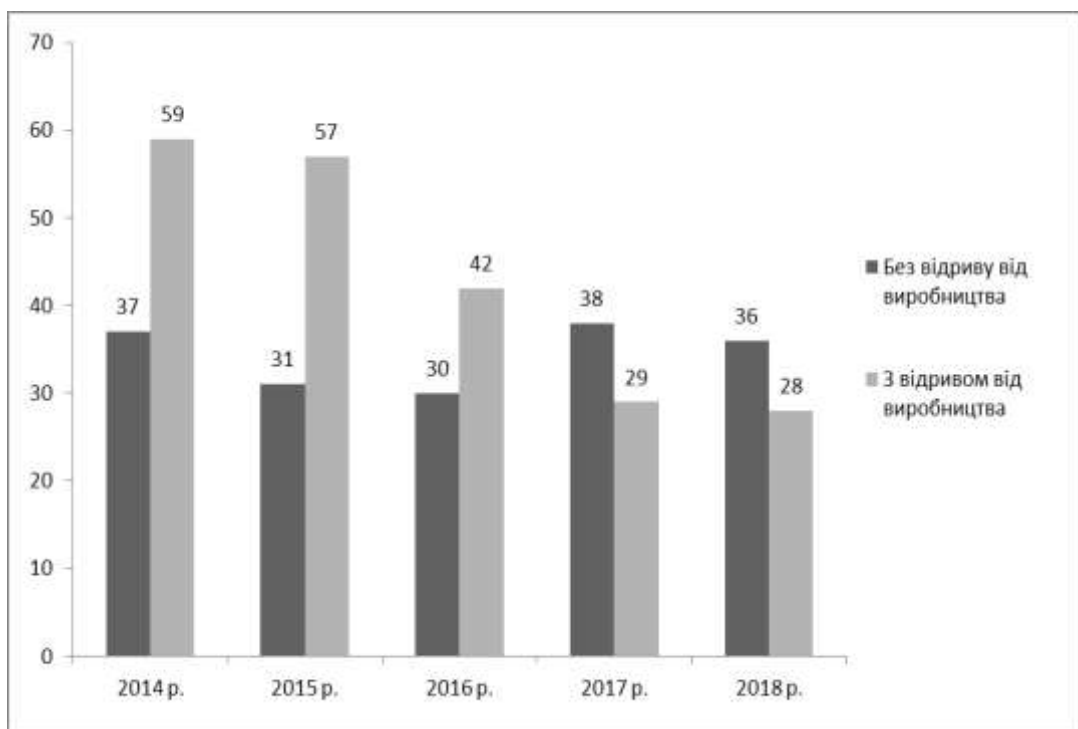
Рис. 3. Колективні науково-дослідні роботи університету

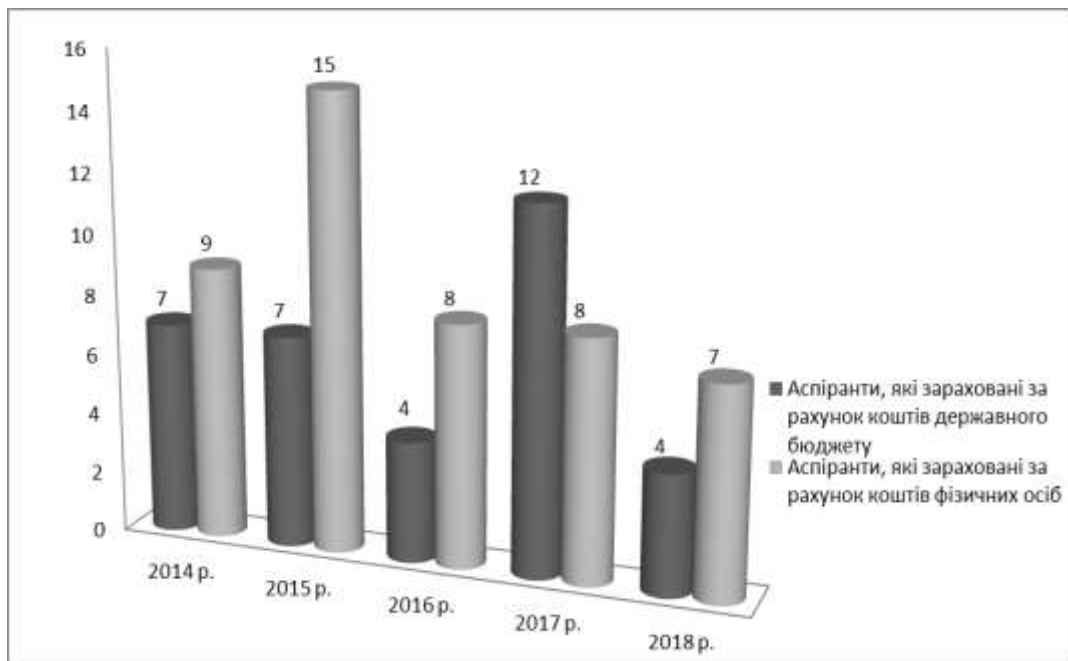
Рис. 4. Фінансування НДР із державного бюджету (в тис. грн.)

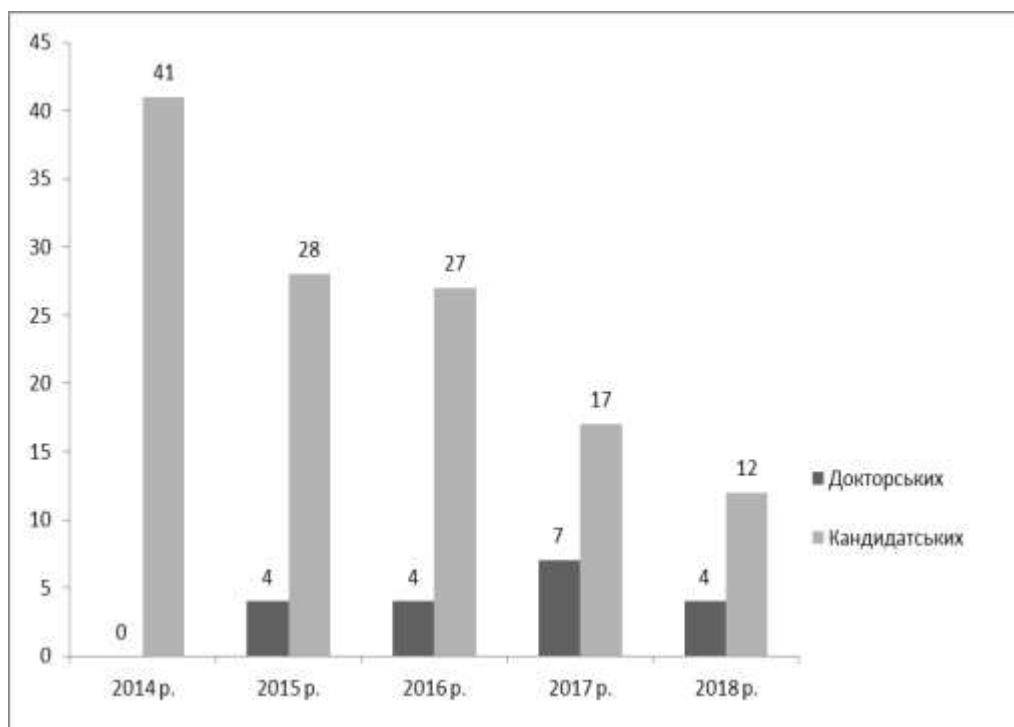
Рис. 5. Кількість аспірантів і докторантів університету

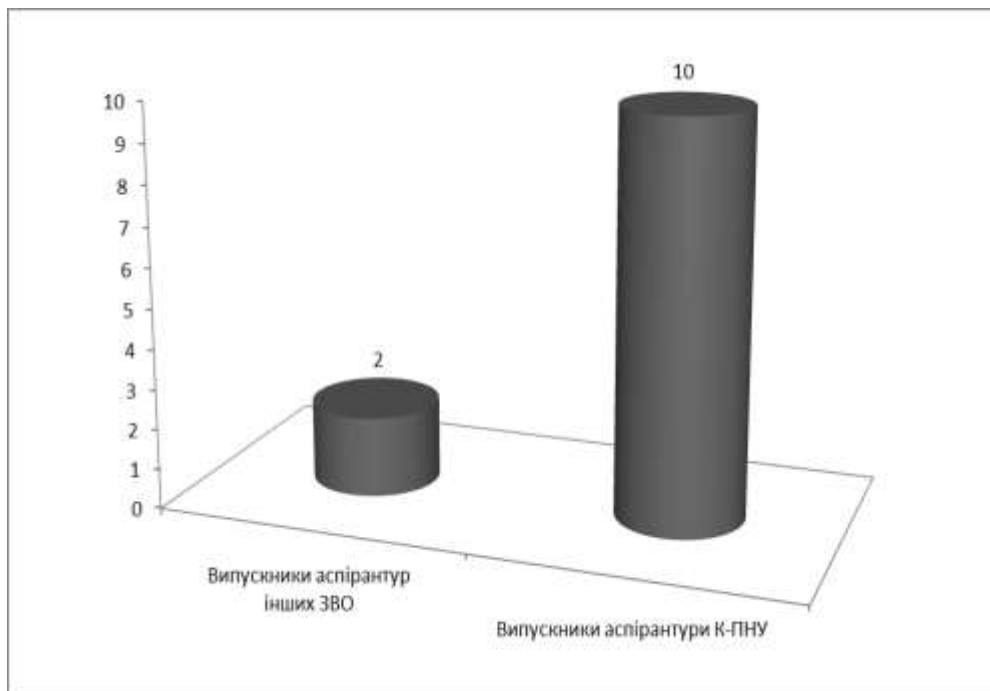
Рис. 6. Кількість аспірантів університету (за формами навчання)

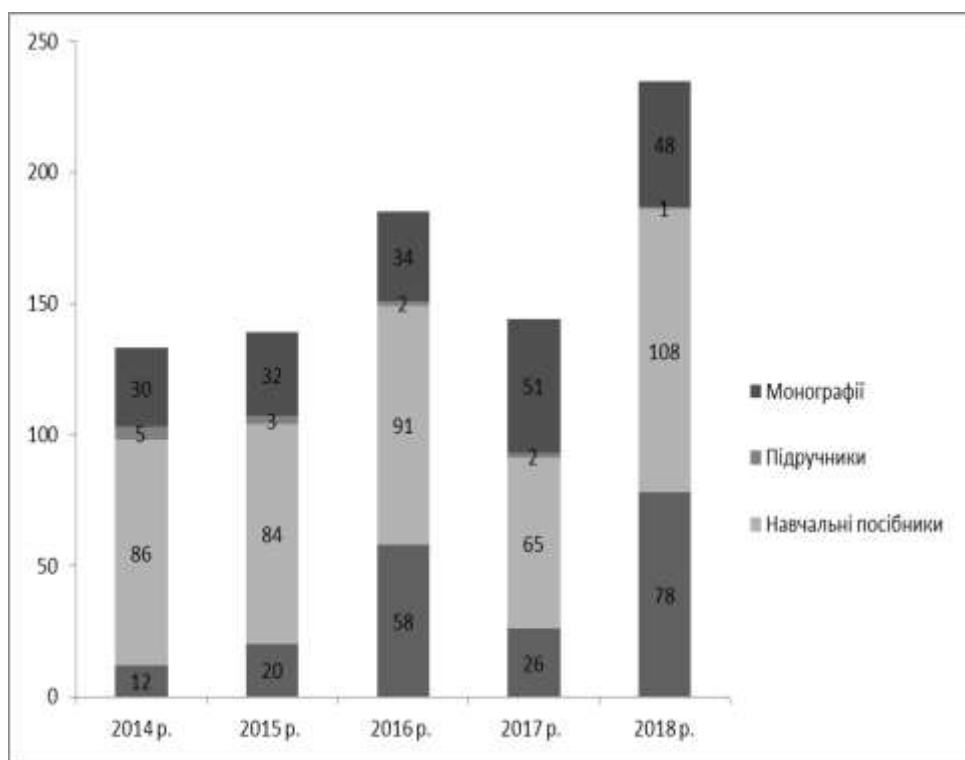
Рис. 7. Кількість аспірантів університету, які вступили за рахунок коштів державного бюджету і фізичних осіб

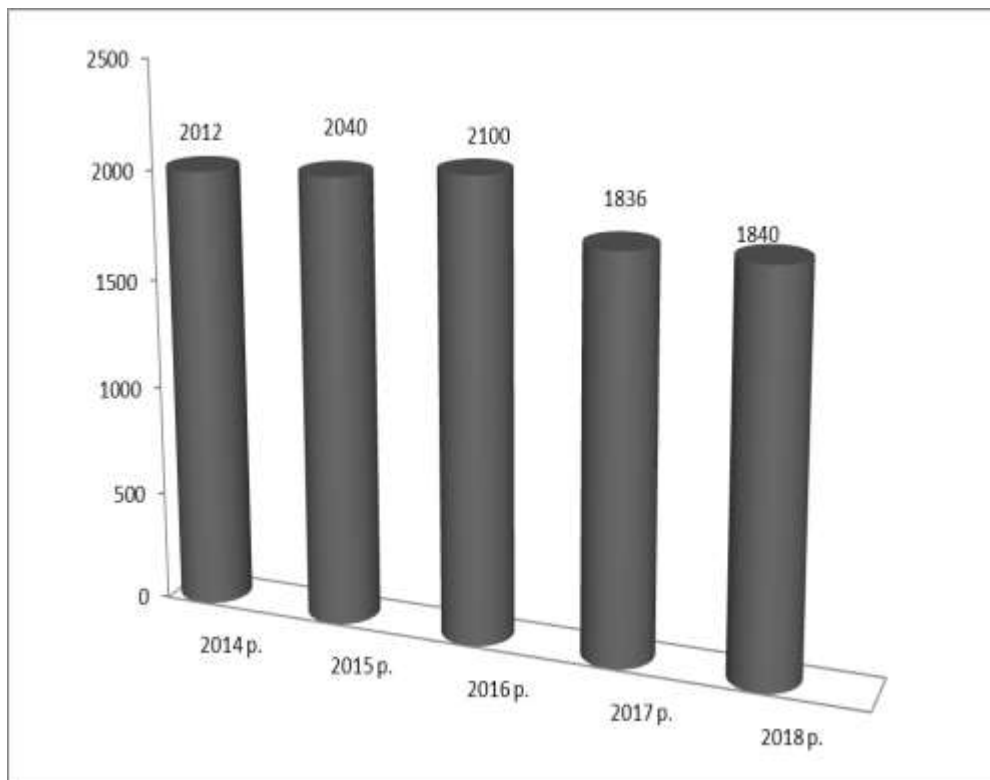
Рис. 8. Статті у журналах та збірниках

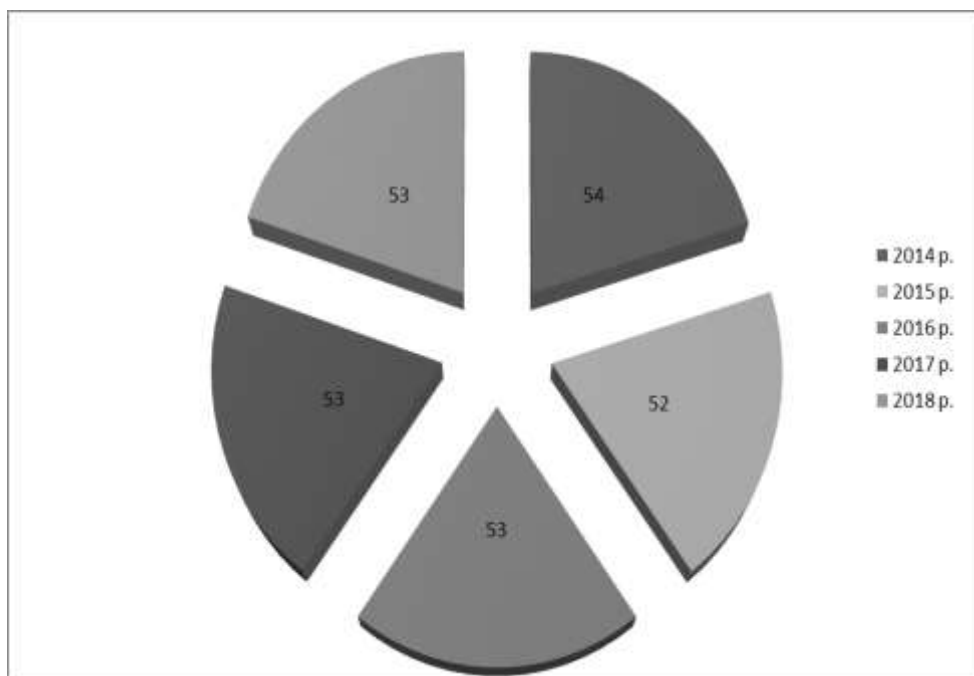
Рис.9. *Захисти кандидатських дисертацій випусниками аспірантури у 2018 році*

Рис.10. *Наукові та навчально-методичні праці*

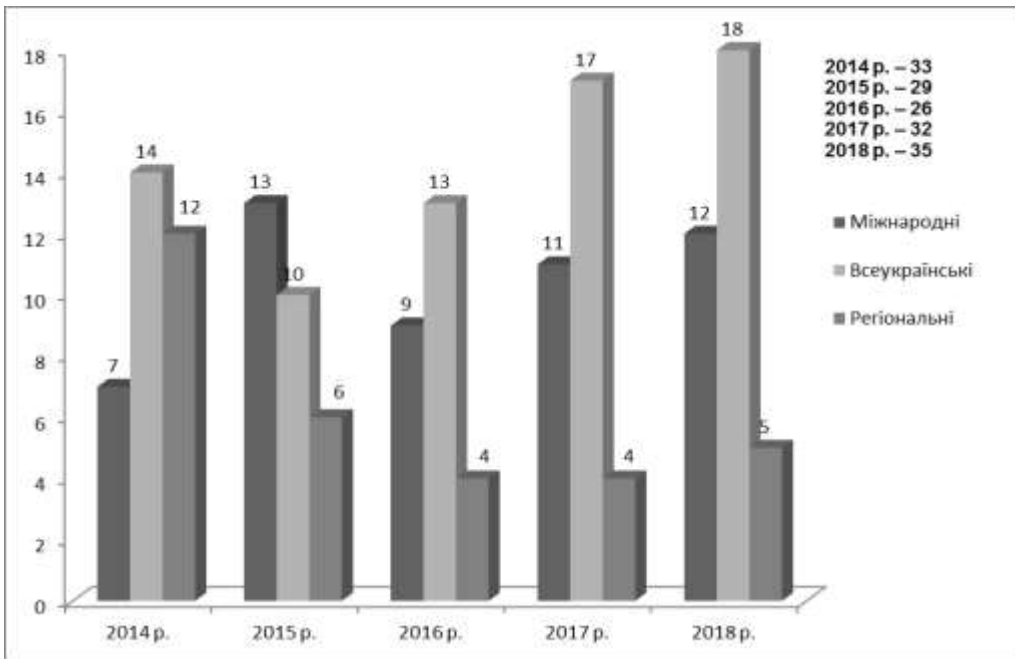

Рис. 11. Статті у журналах і збірниках наукових праць

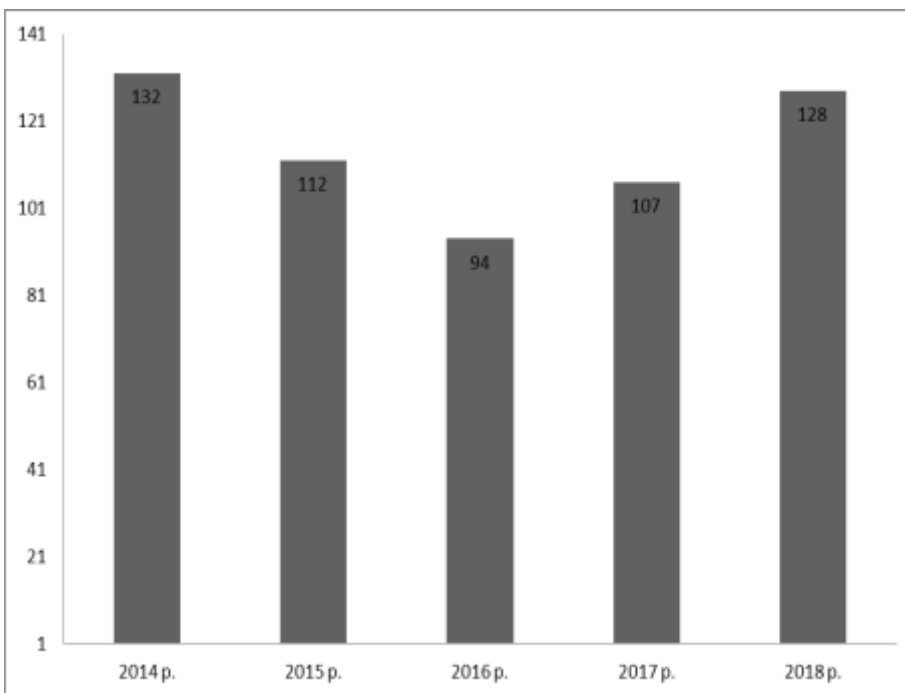

Рис. 12. Збірники наукових праць, зареєстровані в міністерстві юстиції України

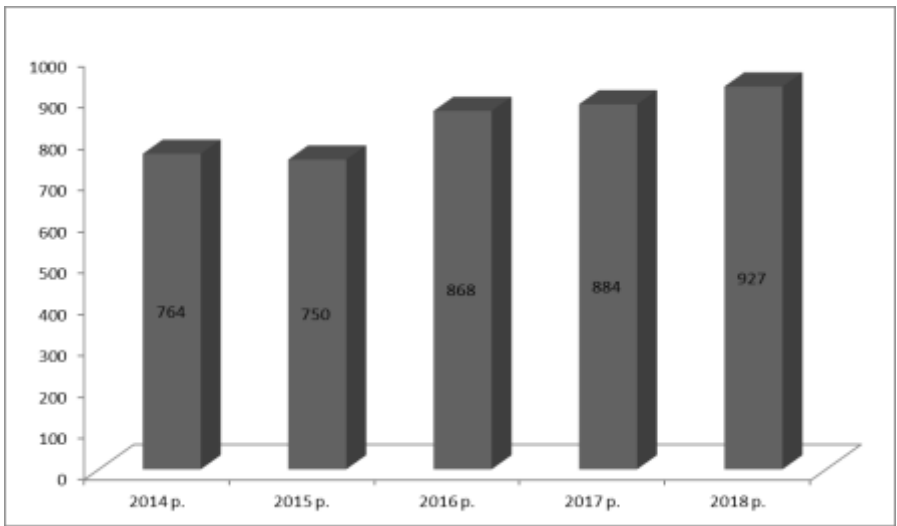

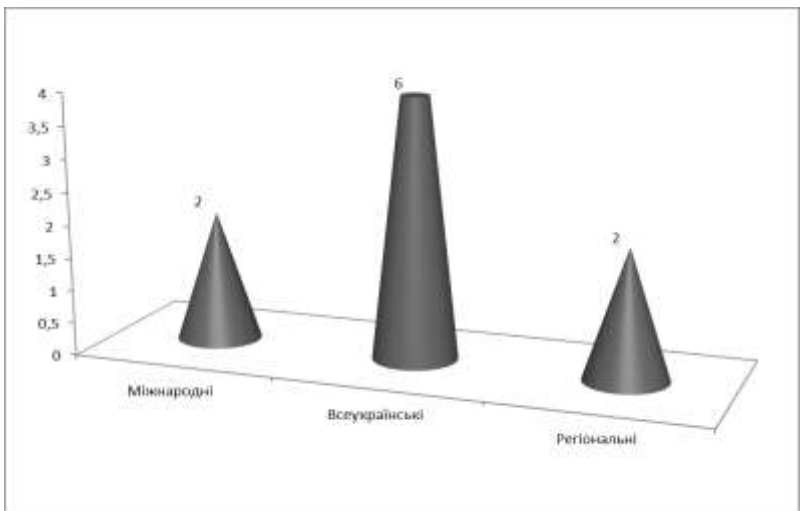
Рис. 13. Наукові конференції

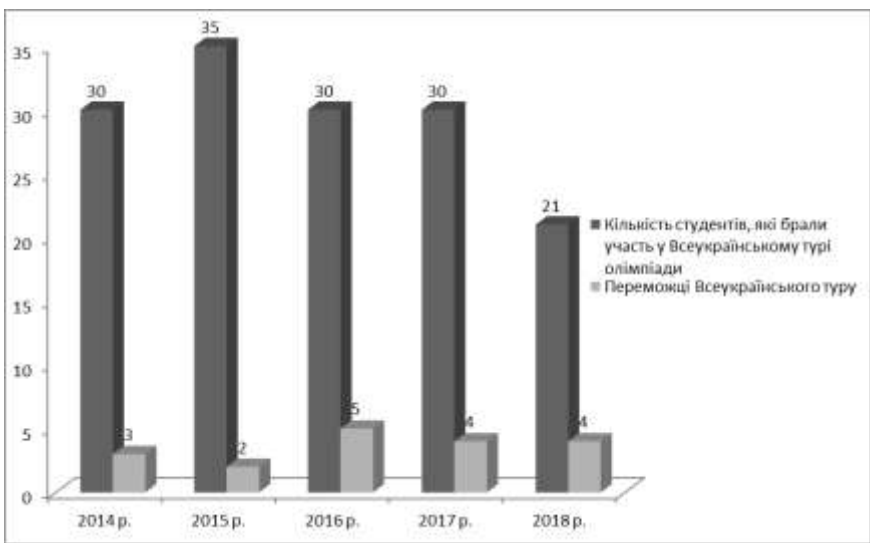
Рис. 14. Підвищення кваліфікації НПП університету (2014-2018 рр.)

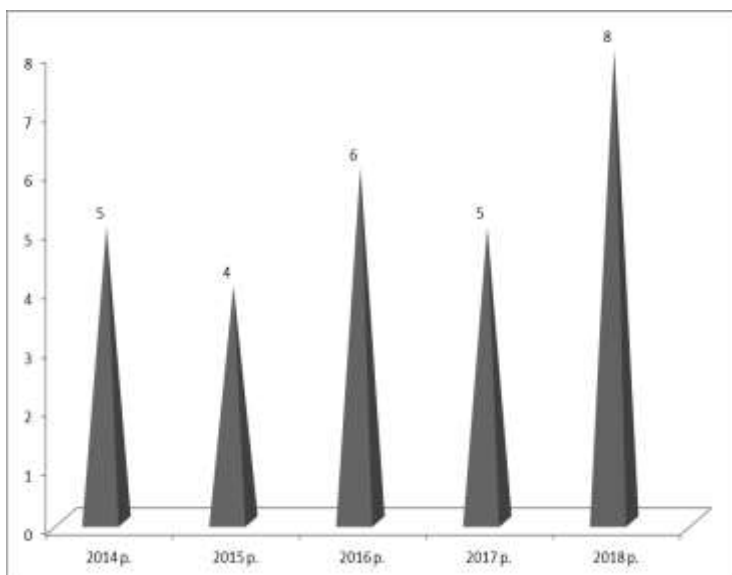
Рис. 15. Студентські наукові публікації

Рис. 16. Студентські науково-практичні конференції у 2018 р.

Рис. 17. Участь у студентських предметних олімпіадах

Рис. 18. Участь у студентських конкурсах наукових робіт (дипломанти)

XVII. СПИСОК ОСНОВНИХ ПУБЛІКАЦІЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

МОНОГРАФІЇ, ІСТОРИЧНІ НАРИСИ:

1. Абрамович С.Д. Аксіологія Біблії. Нариси: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бугаро. 2018. 121 с.
2. Авторитетний педагог, відомий історик, досвідчений керівник Анатолій Григорович Філінюк (до 65-річчя від дня народження та 40-річчя педагогічної і наукової діяльності) : біобібліогр. покажч. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Н. Д. Крючкова, В. Ф. Биковська]. Кам'янець-Подільський : Друк. «Рута», 2018. 138 с.
3. Баженова С.Е. Історико-культурні, географічні та економічні аспекти розвитку туризму на Хмельниччині: колективна монографія. Кам'янець-Подільський.: К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2018.
4. Баженова С.Е, Баженов Л.В. Культура польської меншини Правобережної України другої половини ХІХ ст. до 1914 р. ХХ ст.: монографія. Кам'янець-Подільський Абетка, 2018. 506 с.
5. Бараннік В.В. Наукоємні технології в інфокомунікаціях: обробка, захист та передача інформації : монографія / під загальною редакцією В.М. Безрука, В.В. Баранніка. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 328 с. (Слободянюк О.В. – С. 7-21).
6. Белова О.Б. Подолання підвищеного рівня агресії у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Монографія / О.Б. Белова. – Кам'янець-Подільський: ПП Медобори 2006, 2018. 260 с.
7. Білоусова Т.П. Фразеологическая универбация: от фразеологизма к слову. Семантична деривація лексики в типологічному висвітленні: колективна монографія. кол. авт; голов. ред. О.В. Деменчук. Рівне : РДГУ, 2018. С. 131-151.
8. Бондар В.І., Шапошнікова І.М. Адаптивне навчання студентів професії вчителя: теорія і практика :монографія; [за заг. ред В.І. Бондаря]. Київ : Вид. НПУ імені М.П. Драгоманова 2018. 308 с. (Опалюк Т.Л.)
9. Бренюк А.Г. Графіка Кам'янця-Подільського в художній культурі краю ХХ століття: монографія. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 272 с.

10. Гончарук Н.М. Психологічні умови корекції емоційної сфери дітей юнацького віку у ситуаціях, пов'язаних із розлученням батьків. Особистість в умовах суспільних трансформацій: становлення та розвиток : колективна монографія / [Н.М. Гончарук, Л. А. Онуфрієва, О.М. Вержиховська та ін.]; за редакцією Н.М. Гончарук, Л.А. Онуфрієвої, О.М. Вержиховської. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2018. – С.44–77.
11. Гоцуляк Н.Є. Креативність як показник розвитку професійної діяльності викладача закладу вищої освіти. Особистість в умовах суспільних трансформацій: становлення та розвиток : колективна монографія / [Н.М. Гончарук, Л.А. Онуфрієва, О. М. Вержиховська та ін.]; за редакцією Н.М. Гончарук, Л.А. Онуфрієвої, О.М. Вержиховської. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2018. – С.78–114
12. Дмитрієва О.І. Формування правосвідомості старшокласників з порушеннями слуху. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 172 с.
13. Економіко-управлінські аспекти функціонування та розвитку суб'єктів господарювання. [Боднарчук Т.Л., Лисак В.Ю., Мазур Н.А., Семенець І.В., Ящишина І.В. та ін.]. Том 1. Кам'янець-Подільський: МЕДОБОРИ-2006, 2018. 224 с.
14. Жияк Н.В. Розвиток умінь регуляції моторних дій за допомогою порівнево структурованих смислових завдань у студентської молоді Особистість в умовах суспільних трансформацій: становлення та розвиток: колективна монографія / [Н.М. Гончарук, Л.А. Онуфрієва, О. М. Вержиховська та ін.]; за редакцією Н. М. Гончарук, Л.А. Онуфрієвої, О.М. Вержиховської. – Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2018. – С.115–157
15. Загоруйко Н.А. Таборовий епістолярій українських шістдесятників (Літературно-естетичний дискурс). К.: Смолоскип, 2018. 256 с.
16. Іван Вікторович Івах: очима учнів і колег (до 100-річчя від дня народження. Матеріали круглого столу 30 січня 2018 р. [редкол.: С.А. Копилов [голова та ін.]. Кам'янець-Подільський: КПНУ ім. І. Огієнка, 2018. 62 с.
17. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Перші сто років поступу. [Копилов С.А. Завальнюк О.М., Філінюк А.Г. та ін.]. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 208 с.
18. Конет І.М., Пилипюк Т.М. Еліптичні крайові задачі в кусково-одноріднихциліндрично-кругових середовищах : препринт. Кам'янець-Подільський: Абетка-Світ, 2018. 72 с.
19. Копилов С.А. Задорожнюк А.Б. Український собор: минуле і сучасність (історичний нарис). Кам'янець-Подільський: Друк. «Рута», 2018. 64 с.
20. Копилов С.А., Бесарабчук Г.В. Олімпійці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський, 2018.
21. Кушнір О.К. СVP-аналіз як механізм ефективного управління витратами на підприємстві. Розвиток економіки України: трансформації та інновації: моногр. / за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н.Є. Кульчицької. – Чортків: ТНЕУ, 2018. С. 43-56.
22. Мазур Н.А. Структура обороту роздрібної торгівлі як результат суспільних відносин розподілу. *Sozioökonomische und rechtliche Faktoren der sozialen Entwicklung unter den Bedingungen der Globalisierung*. Hrsg. von Doktor der Wirtschaftswissenschaften, Professor Yu.V. Pasichnyk – kollektive Monographie in 2 Bänden, B. 2. Shioda GmbH, Steyr, Austria, 2018. P. 85-94.
23. Марчишина А.А. Гендерна ідентичність в англомовному постмодерністському дискурсі: соціокультурний та лінгвопоетичний аспекти (на матеріалі наукових, публіцистичних та художніх текстів): монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2018. 452 с.
24. Марчук Л.М. Лінгвокультурологічні засади мовознавчих досліджень: монографія. Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 218 с.

25. Марчук Л.М. Україна – Канада: сучасні наукові студії. Колективна монографія в 3-х кн. Книга 2. Луцьк: Вежа, 2018. С. 86-96. Пункт 3.3. Роль Івана Огієнка в становленні української мови.
26. Мелекесцева Н. Реалізація предикатів наявності/відсутності в семантико-семантичній структурі речення : монографія. Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко Д.Г., 2018. 160 с.
27. Онуфрієва Л.А. Психологічні умови корекції емоційної сфери дітей юнацького віку у ситуаціях, пов'язаних із розлученням батьків. Особистість в умовах суспільних трансформацій: становлення та розвиток : колективна монографія / [Н.М. Гончарук, Л. А. Онуфрієва, О. М. Вержиховська та ін.]; за редакцією Н.М. Гончарук, Л.А. Онуфрієвої, О.М. Вержиховської. – Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2018. 220 с. С.44–77.
28. Особистість в умовах суспільних трансформацій: становлення та розвиток : колективна монографія / [Н.М. Гончарук, Л.А. Онуфрієва, О.М. Вержиховська та ін.]; за ред. Н.М. Гончарук, Л.А. Онуфрієвої, О.М. Вержиховської. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. – 220 с.
29. Опалюк Т.Л. Формування соціальної рефлексії майбутніх учителів у процесі вивчення гуманітарних дисциплін: теоретико-методологічний аспект: монографія. К. : Педагогічна думка, 2018. 296 с.
30. Опалюк Т.Л. Мотивація соціалізації особистості як функціонально-структурна компонента соціальної рефлексії майбутнього вчителя. Стратегії інтеріоризації змісту професійної підготовки майбутніх філологів: теорія і практика : монографія. К. : ТОВ «НВО Інтерсервіс», 2018. С. 94-114.
31. Опалюк Т.Л. Ключові компетентності для навчання протягом усього життя в контексті розвитку соціальної рефлексії майбутнього вчителя. Стратегії інтеріоризації змісту професійної підготовки майбутніх філологів: теорія і практика : монографія. К. : ТОВ «НВО Інтерсервіс», 2018. 400 с.
32. Педагогічний факультет: історія та сучасність [Лабунець В.М., Бахмат Н.В., Гордійчук М.С., Гудима Н.В. та ін.]. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 376 с.
33. Попович А.С. Методика навчання стилістики майбутніх учителів української мови і літератури в закладах вищої освіти. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я.І. Абетка, 2018. 376 с.
34. Раритети тваринного світу Поділля : стан, загрози, збереження. [Матвеев М.Д. Мудрак О.В., Матвійчук О.А. та ін.]. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 592 с.
35. Рарок Л.А., Рябоконт В.П. Тенденції розвитку соціальної інфраструктури сільських територій: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 216 с.
36. Сергій Копилов очима колег, друзів, учнів: до 55-річчя від дня народження та 30-річчя науково-педагогічної діяльності в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка [укладачі В.А. Дубінський, В.С. Степанков]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2018. 122 с.
37. Сірант А.М. Лінгвокультурологічні засади мовознавчих досліджень. Колективна монографія. Київ, 2018. 192 с.
38. Степанков В.С., Смолій В.А. Влада в Українській державі раннього нового часу. Український Гетьманат. Нариси історії національного державотворення XVII-XVIII ст. Київ, 2018. Кн. 1. С. 46-100.
39. Степанков В.С., Смолій В.А. Державна економічна політика та становлення національної господарсько-економічної моделі. Український Гетьманат. Нариси історії національного державотворення XVII-XVIII ст. Київ, 2018. Кн. 2. С. 147-202.
40. Степанков В.С., Смолій В.А. Дипломатична служба та зовнішньополітична діяльність гетьманських урядів. Український Гетьманат. Нариси історії національного державотворення XVII-XVIII ст. Київ, 2018. Кн. 1. С. 405-456.

41. Степанков В.С., Смолій В.А. Українська революція XVII ст: вектори концептуалізації дослідницького поля. Соціополітичний простір ранньомодерної України. Історичні нариси. Київ, 2018. С. 243-318.
42. Україна у міжнародному спортивному студентському русі: монографія / [кол. Авт.: Арзютов Г.М., Солопчук Д.М., Чистякова М.О., Шишкін О.П.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 188 с.
43. Урсу Н. О., Бгерчук У.М. Чари козацького письма. Мальовниче життя Бориса Негоди. Кам'янець-Подільський : Аксіома. 2018. 152 с.
44. Франчук Т.Й. Адаптивне навчання студентів професії вчителя : Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 308 с.
45. Хоптяр Ю.А. Кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін К-ПНУ імені Івана Огієнка: становлення, здобутки, перспективи (30-ті рр. ХХ - початок ХХІ ст.). Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д.Г. [вид.]. 2018. 309 с.
46. Чайковська О.М. Психологія конфліктності молодших підлітків, схильних до девіантної поведінки. Київ. КНТ, 2018. 166 с
47. Ящишина І.В., Коновалова М.В. Інноваційний механізм зміцнення соціальної безпеки ЄС. Соціальна політика сучасного українського суспільства: соціально-захисний контекст : монографія. за заг. ред. д.ф.н., проф. А.О. Ярошенко. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. С. 48-70.
48. Ящишина І.В., Коновалова М.В. Соціальна безпека як основа сталого розвитку країни. Соціальна політика сучасного українського суспільства: соціально-захисний контекст : монографія [за заг. ред. д.ф.н., проф. А.О. Ярошенко]. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. С. 33-48.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ:

1. Баженов О.Л., Адамовський В.І. Інформаційні системи в архівній справі: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 71 с.
2. Лубчинський А.А. Інформаційне право. Навчально-методичний посібник. Заочна форма навчання. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 79 с.
3. Вонсович С.Г. Державна атестація з політології здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 052 Політологія галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, комп'ютерно-інформаційна лабораторія історичного факультету, 2018.44с.
4. Вонсович С.Г. Політична транзитологія: навчально-методичний посібник: Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. 80 с.
5. Маркітантов В.Ю., Рибшун О.В., Столяр Ю.В. Гібридна війна: від доктрини до тактики. Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 234 с.
6. Вонсович С.Г. Державна атестація з політології здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 052 Політологія галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, комп'ютерно-інформаційна лабораторія історичного факультету, 2018.44с.
7. Вонсович С.Г. Політична транзитологія: навчально-методичний посібник: Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. 80 с.
8. Найчук А.А. Найчук А.В., Національні проблеми сучасного світу. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018.160 с.
9. Попович А.С. Методика викладання української мови у вищій школі. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM);12 см.

10. Монастирська Р.І. Методичні рекомендації до аудиторної роботи з основ термінознавства
11. Волковинська І.В. Від аналізу до інтерпретації: проблеми тлумачення художнього твору
12. П.Л. Шулик «Від античності до Нового часу: матеріали для організації самостійної роботи з дисципліни «Історія зарубіжної літератури» у 2- частинах. Частина перша «Антична література»./ Упорядник Шулик П.Л. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 164 с.
13. І.Ю. Голубішко Література і живопис в контексті компаративістики. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 88 с.
14. О.В. Кеба, Р.М. Семелюк Аналітика наративного дискурсу / Упорядники О.В. Кеба, Р.М. Семелюк. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 200 с.
15. О.В. Кеба, Р.М. Семелюк "Колекціонер" Джона Фаулза. Матеріали для вивчення / Упорядники О.В. Кеба, Р.М. Семелюк. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 200с.
16. А.О. Лаврова Творчість Байрона : методичний посібник / А.О. Лаврова. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. 68 с.
17. Колектив авторів П.Л. Шулик, О.В. Кеба та ін. Фондові лекції викладачів факультету іноземної філології: [навчальне видання] / За заг. ред. П.Л. Шулик, О.В. Кеба. Частина VI. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 228 с.
18. Семен Дмитрович Абрамович Культурологія. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 452 с
19. Дворницька Наталія Іванівна Лінгвокраїнознавство Польщі. Кам'янець-Подільський, 2018. 59 с.
20. Галайбіда О.В., Діяконович І.М., Кришталюк Г.А., Кужель О.М., Мельник І.В., Хохель Д.Ю. ReadingwithPleasure – Кам'янець-Подільський, 2018. – 88 с.
21. Кужель О.М. Формування англомовної компетентності у читанні за допомогою навчальної комп'ютерної програми. Кам'янець-Подільський: ВПП «'Апостроф», 2018. 84 с.
22. Матковська М.В. An Introduction to Old English: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ФОП Буйницький О.А., 2018. 272 с. (4-те видання стереотипне)
23. Матковська М.В. An Introduction to Middle and Early Modern English :Навчальний посібник Кам'янець-Подільський: ФОП Буйницький О.А., 2018. 224 с. (4-те видання стереотипне)
24. Саволайнен Я.В. ContemporaryEnglishGrammar. Кам'янець-Подільський: «Апостроф», 2018. 82 с.
25. Казимір В.О. Теорія і практика перекладу. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 224 с.
26. Казимір В.О. На допомогу студенту-практиканту. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 304 с.
27. Казимір В.О., Яремчук І. М. Stilistik der deutschen Sprache. Lehrmittel für die Studenten. Кам'янець-Подільський: «Апостроф», 2018. 164с.
28. Зданюк Т.В., Казимір В.О. Die Ukraine. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 60 с.
29. Казимір В.О., Боднарчук Т.В. Синонімія німецьких дієслів (завдання для самостійної роботи з лексикології). Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 56 с.
30. Фоміна Г.В., Боднарчук Т.В. Aktuelle Fragen der deutschen Sprachgeschichte. Кам'янець Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута». 144 с.
31. Гавловська Т.А. Deutsche Grammatik in Tabellenform. Кам'янець-Подільський: ПП «Видавництво Абетка світ», 2018. 108 с.
32. Добринчук О.О., Калинюк Т.В. Ganzviel Kunst. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Кам'янець-Подільський, ТОВ «Друкарня «Рута»2018. 201 с.
33. Зданюк Т.В., Добринчук О. О. Arbeiten Sie selbstständig! Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 68 с.

34. Добринчук О. О., Зданюк Т.В. Arbeitsheft für die deutsche Grammatik. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 68 с.
35. Крецька Ю.А., Фоміна Г.В. Referieren. Redemittel und Texte. Вид. 2-ге, доп. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня «Рута», 2018. , вид. 2-ге, доп. 60 с.
36. Крецька Ю. А. Теоретичний курс німецької мови: матеріали та завдання для самостійної роботи. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня «Рута», 2018. 52 с.
37. Городиська О. М. Deutsch: Lesetexte für die Studenten der sportlichen Fachrichtungen: навчально-методичний посібник / Автор-укладач: О.М. Городиська. ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 86 с.
38. Ковальська І.Б. Комплексний аналіз: навчально-методичний посібник / І.Б. Ковальська. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 67 с.
39. Сорич Н.М., Сорич В.А. Практикум з математичного аналізу: навчальний посібник / Н.М. Сорич, В.А. Сорич. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 67 с.
40. Пилипюк Т.М., Конет І.М. Еліптичні крайові задачі в кусково-однорідних циліндрично-кругових середовищах. Кам'янець-Подільський: Абетка-Світ, 2018. 72 с.
41. Поведа Т.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності (скорочений курс): Навчально-методичний посібник для студентів першого курсу освітнього рівня «бакалавр» / Розробники: О.П. Поведа, О.Г. Чорна. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс», 2018. 72 с.
42. Поведа Р.А., Оптасюк С.В., Криськов Ц.А. Основи сучасної електроніки. Лабораторний практикум. Частина 1: навчально-методичний посібник для студентів / Р.А. Поведа, С.В. Оптасюк, Ц.А. Криськов. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 70 с.
43. Рачковський О.М., Криськов Ц.А., Люба Т.С., Губанова А.О. Модульні лабораторні роботи з курсу загальної фізики, розділи «Оптика», «Квантова, атомна та ядерна фізика»
44. Криськов Ц. А., Рачковський О.М., Люба Т.С. Практичні заняття з дисципліни «Основи астрофізики». Кам'янець-Подільський, 2018. 160 с.
45. Криськов Ц.А., Люба Т.С. Рачковський О.М. Модульні лабораторні роботи з курсу фізики, розділи: «Механіка», «Молекулярна фізика і термодинаміка», «Електрика та магнетизм», «Оптика», «Квантова, атомна та ядерна фізика» навчально-методичний посібник.
46. Пилипюк Т.М., Нікітіна О.М., Розумовська О.Б., Блажевський С.Г. Інформаційні системи та технології. Частина II. Бази даних та СУБД. Чернівці: Технодрук, 2018. 150 с.
47. Пилипюк Т.М. Педагогічні програмні засоби навчального призначення для початкової школи. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. 188 с.
48. Буторіна В.Б. Економічна теорія: мікроекономіка : практикум : навчально-методичний посібник / укл. В.Б. Буторіна. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2018. 124 с.
49. Олійник Н.Ю. Комплексний державний екзамен з психолого-педагогічної підготовки: навчально-методичний посібник. Для студентів економічного факультету освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» / укладач Олійник Н.Ю. 250 с.
50. Андрейцева І.А. Аудит персоналу: навч. посіб. Кам'янець-Подільський, 2018. 170с.
51. Андрейцева І.А. Облік і аналіз персоналу: навч. посіб. Кам'янець-Подільський, 2018. 110с.
52. Любинський О.І., Колодій В.А. Методичні вказівки до виконання лабораторних, практичних та самостійних робіт з дисципліни «Генетика з основами селекції»: навчально-методичний посібник / укладачі: О.І. Любинський, В.А. Колодій. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 99 с.
53. Любинський О.І., Колодій В.А. Методичні вказівки до виконання лабораторних, практичних та самостійних робіт з дисципліни «Основи сільського господарства»

54. Гордій Н.М., Рубановська Н.В. Біобезпека і біоетика: навчально-методичний посібник Н.М. Гордій, Н.В. Рубановська, Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», Кам'янець-Подільський, 2018. 210 с.
55. Любинський О.І., Колодій В.А. Методичні вказівки до виконання лабораторних, практичних та самостійних робіт з дисципліни «Генетика з основами селекції»: навчально-методичний посібник / укладачі: О.І. Любинський, В.А. Колодій. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 99 с.
56. Любинський О.І., Колодій В.А. Методичні вказівки до виконання лабораторних, практичних та самостійних робіт з дисципліни «Основи сільського господарства»
57. Гордій Н. М., Рубановська Н.В. Біобезпека і біоетика: навчально-методичний посібник Н.М. Гордій, Н.В. Рубановська, Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», Кам'янець-Подільський, 2018. 210 с.
58. Оптасюк О.М. Основи флористики. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 70 с.
59. Любінська Л.Г., Юглічек Л.С. Флора Хмельниччини. Хмельницький: ТЗОВ «Поліграфіст», 2017. 240 с.
60. Гуска М.Б., Дорош В.У., Козак Є.П., Стасюк І.І. Рухливі та рекреаційні ігри і спеціальні вправи у навчально-тренувальному процесі юних волейболістів. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 216 с.
61. Гуска М. Б., Дорош В. У., Козак Є. П., Стасюк І. І. Організація і проведення змагань зі спортивних ігор (волейбол). Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 284 с.
62. Ковальчук Г. П., Присакар В. В., Стасюк І. І. Педагогічна майстерність і професійне самовдосконалення вчителя фізичної культури. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 160 с
63. Бутов Р.С., Жигульова Е.О. Фізична терапія в офтальмології Аксіома, 2018. 144 с.
64. Гурський В.А. Педагогіка з історією педагогікою. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 268 с.
65. Вонсович В.П, Горбатюк О.В. Педагогіка. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д. Г. 2018. 264 с.
66. Ковальчук Г.П., Присакар В.В., Стасюк І.І. Педагогічна майстерність і професійне самовдосконалення вчителя фізичної культури. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 160 с.
67. Ватаманюк Г.П. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика. Київ: КНТ, 2018. 480 с.
68. Гордійчук М.С. Етнографія дитинства: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Друк-серфіс, 2018. 96 с.
69. Лабунець В.М. Теорія і методика інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва: навчально-методичний посібник / В.М. Лабунець. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. 240 с.
70. Борисова Т.В. Методика викладання спеціальних музичних дисциплін у вищій школі (цикл вокально-хорових дисциплін) / Т.В. Борисова. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Волощук В.О., 2018. 88 с.
71. Маринін І.Г., Олійник В.Ф. Вокально-хорові твори Олексія Беца: навчально-репертуарний посібник / І.Г. Маринін, В.Ф. Олійник. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Волощук В.О., 2018. 146 с.
72. Олійник В.Ф. Польські народні пісні та твори польських композиторів. Хрестоматія / В.Ф. Олійник. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Волощук В.О., 2018. 114 с.
73. Урсу Н.О., Гуцул І.А. Теоретичні основи композиції Вид. 2. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 166 с.
74. Бахмат Н.В. Постінтернатна адаптація вихованців інтернатних закладів: інтерактивна програма формування життєвої компетентності

75. Бахмат Н.В. Технологія підготовки та написання курсових робіт з фахових методик і технологій початкової освіти
76. Гудима Н.В. Практикум з основ риторики в початковій школі
77. За заг. ред. Н.В. Гудими Інноваційні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі
78. Гудима Н.В., Мелекесцева Н.В. Тлумачний словник шкільної лексики (початкова школа)
79. Третяк Н.В. Лінгвістичний аналіз художнього твору в початковій школі
80. Ковальчук А.Ф., Дорож І.А. Методика навчання освітньої галузі «Технології»
81. Бахмат Н.В., Гудима Н.В., Гнатенко О.С., Московчук Л.М., Мелекесцева Н.В. Асистентська практика: програма і методичні рекомендації до організації та проведення практики для здобувачів денної та заочної форм навчання спеціальності 013 Початкова освіта
82. Довгань О.С. Організація навчальної (польової) практики
83. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія. Практикум К.: КНТ, 2018. 204 с.
84. Чайковська О.М. Мельник Л.П. Просоціальна поведінка як складова соціальної компетентності. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2018. 101 с
85. Панчук Н.П. Загальна і вікова психологія: Практикум: Кам'янець-Подільський: Друк-Сервіс - 2018. – 168с.
86. Гаврилова Н.С. Логопедія: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2018. 188 с.
87. Белова О.Б. Спеціальна методика розвитку мовлення: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2018. 212 с.
88. Белова О.Б. Подолання підвищеного рівня агресії у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку: Монографія. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006»2018. 100 с.
89. Галецька Ю.В. Спеціальна методика викладання географії: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський:, «Медобори-2006»2018.120 с.
90. Лісова Л.І. Логоритміка з методикою: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: «Медобори-2006»2018. 132 с.
91. Лісова Л. І Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 11 / за ред. В.М. Синьова, О.В. Гаврилова. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2018. 322 с.
92. Лісова Л.І Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 12 / за ред. В.М.Синьова, О.В.Гаврилова. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2018. 358 с.
93. Лісова Л.І Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Корекційна педагогіка і психологія / за ред. С.П. Миронової, Н.С. Гаврилової. – Вип. 9 / Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2018. – 288 с.
94. Сімко Р.Т. Психологія професійної діяльності співробітників правоохоронних органів: конспект лекцій для студентів для закладів вищої освіти / Укладач Руслан Теодорович Сімко. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2018. 124 с.
95. Михальський А.В. Фармакологія у фізичній культурі та спорті: Навчальний посібник. / А.В. Михальський. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2018. 262 с.
96. Мельник Л.П., Чайковська О.М. Просоціальна поведінка як складова соціальної компетентності: навчально-методичний посібник / Л.П. Мельник, О.М. Чайковська. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2018. 102 с.
97. Гевчук Н.С., Савель І.С. Соціальне проектування: навчально-методичний посібник /Автор-упорядник Н.С. Гевчук, І.С. Савель. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2018. – 194 с.
98. Опалюк Т. Л. Топузов О. М., Малихін О. В., Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя: навчальний посібник Київ : Педагогічна думка, 2018. 292 с.

99. Колектив авторів: Миронова С.П., Докучина Т.О., Чопік О.В., Дмитрієва О.І., Буйняк М.Г., Матвєєва М.П. Самостійна робота студентів з дисциплін професійної підготовки за спеціальністю 016 Спеціальна освіта: навчально-методичний посібник / (кол. авторів; за заг. Ред. С.П. Миронової). Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 144 с.

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ:

1. Колектив авторів, з них викладачі кафедри: Михальська С.А. Методичні рекомендації до виконання і захисту курсових, дипломних, магістерських робіт: Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Психологія». Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2017. 40 с.

2. Гевчук Н.С., Волошановська А.О. Твоє життя – твій вибір!: навчально-просвітницька настільна гра: методичні рекомендації / Н.С. Гевчук, А.О. Волошановська. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2018. 38 с.

3. Мельник Л.П., Раєвська Я.М., Мельник Ж.В. Програма і методичні рекомендації практики в закладах соціальної допомоги: для студентів галузі знань 1301 Соціальне забезпечення напряму підготовки 6.130101 Соціальна допомога (денна форма навчання). – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 52 с.

4. Данилюк О.І., Мельник Л.П. Практика в закладах соціального захисту: програма та методичні рекомендації: для студентів другого рівня вищої освіти (магістерського) галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення за освітньою програмою Соціальна допомога / [уклад.: О.І. Данилюк, Л.П. Мельник]. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2017. 58 с.

5. Пухальський Т.Д. Програма комплексного забезпечення формування професійної компетентності майбутніх учителів музики у процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін: програма та методичні рекомендації для спеціальності «014 Середня освіта (Музичне мистецтво)» / автор-упорядник Т.Д. Пухальський : Аксіома, 2018. 88 с.

6. Боршуляк А.М. Проблеми інтерпретації «риторичного слова» в клавірних творах Й.С. Баха: методичні рекомендації / А.М. Боршуляк. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Мошак М.І., 2018. 41 с.

7. Гуска М.Б., Зубаль М.В. Основи теорії і методики рекреаційно-оздоровчого туризму. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 100 с.

8. Чистякова М.О. Технології організації рекреаційних та спортивних заходів. Кам'янець-Подільський, 2017. 64 с.

9. Коваль О.Г. Фізична підготовка стрільців-кульовиків. Кам'янець-Подільський, 2018. 64 с.

10. Ключ О.А. Методика навчання гри волейбол студентів неспеціалізованих факультетів: методичні рекомендації для занять у навчальній секції спортивного виховання студентів неспеціалізованих факультетів вищих навчальних закладів / О.А. Ключ. Кам'янець-Подільський, 2018. 74 с.

11. Любинський О.І., Матуз О.В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Біогеографія» (для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6. 040104 Географія*). Кам'янець-Подільський: Видавничо-поліграфічне підприємство «`Апостроф», 2018. 45 с.

12. Любинський О.І., Матуз О.В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Біогеографія» (для студентів 3 курсу денної форми навчання за спеціальністю 103 Науки про Землю). Кам'янець-Подільський: Видавничо-поліграфічне підприємство «`Апостроф», 2018. 45 с.

13. Матуз О.В. Робочий зошит для практичних занять та самостійної роботи з біогеографії (для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.040104 Географія*). Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 80 с.

14. Матуз О.В. Робочий зошит для практичних занять та самостійної роботи з біогеографії (для студентів 3 курсу денної форми навчання за спеціальністю 103 Науки про Землю). Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 86 с.

15. Матуз О.В. Робочий зошит для практичних занять з біогеографії (для студентів 1 курсу денної форми навчання за спеціальністю 014 Середня освіта). Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2018. 84 с.

16. Любинський О.І., Матуз О.В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Біогеографія» (для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6. 040104 Географія*). Кам'янець-Подільський: Видавничо-поліграфічне підприємство «`Апостроф», 2018. 45 с.

17. Любинський О.І., Матуз О.В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Біогеографія» (для студентів 3 курсу денної форми навчання за спеціальністю 103 Науки про Землю). Кам'янець-Подільський: Видавничо-поліграфічне підприємство «`Апостроф», 2018. 45 с.

18. Сорич Н.М., Сорич В.А. Математичний аналіз. Плани практичних занять / Н.М. Сорич, В.А. Сорич. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2018. 52 с.

19. Сорич Н.М., Сорич В.А. Математичний аналіз: плани практичних занять / Н.М. Сорич, В.А. Сорич. Кам'янець-Подільський: Абетка-Світ, 2018. 36 с.

20. І.Ю. Голубішко, О.Г. Шаповал, П.Л. Шулик. «Від античності до сьогодення: методичні рекомендації для організації самостійної роботи з дисципліни «Історія зарубіжної літератури» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)/ Упорядники: І.Ю. Голубішко, О.Г. Шаповал, П.Л. Шулик; заг. ред. П.Л. Шулик, О.В. Кеба. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 116 с.

21. Плахтій М.П., Сулятицька Т.В. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять з філософії студентам денної форми навчання /М.П. Плахтій, Т.В. Сулятицька. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 34 с.

22. Федьков О.М. Українська історіографія. Плани семінарських занять для студентів денної та заочної форм навчання з методичними рекомендаціями до них. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 47 с.

23. Райтаровська І.В., Зубаль М.В., Робочий зошит з дисципліни «Теорія і методика плавання» Київ. КНТ, 218. 22с.